

Strategia de Dezvoltare Locală de Incluziune Socială al Municipiului Odorheiu Secuiesc PRIN ABORDARE DLRC

Pentru perioada 2018 - 2023

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Elaboratori:

Fundația Human Reform
Balla Zoltán
Bartha Pál Csaba
Lázár László

Colaboratori

Direcția de Dezvoltare și Investiții
Thamó Enikő
Puskás Emese

Asociația Caritas AS. Filiala Alba Iulia
Leskó Barbara
Füzi Imola

Fundația Civitas – Odorheiu Secuiesc
Bucur Bernadett
Menyhárt Sarolta Emiko
Molnos Zsuzsánna
Dénes Lajos-Géza

Cuprins

Preambul	5
1. Prezentarea generală a municipiului.....	8
1.1 Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți.....	8
1.2 Populația și caracteristicile demografice.....	10
1.3 Patrimoniul natural	12
1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural.....	13
1.5 Locuirea și accesul la utilități.....	15
1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local).....	17
1.7 Instituții locale și servicii publice.....	20
1.8 Organizații ale societății civile	22
1.9 Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană.....	23
2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC.....	25
2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL	25
2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului.....	25
2.1.2 Principalele caracteristici geografice.....	26
2.1.3 Patrimoniul natural	26
2.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural	27
2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM).....	27
2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL	27
2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate	28
2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL.....	30
2.3.1 Populația și caracteristicile demografice.....	30
2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială	32
2.3.3. Locuire și acces la utilități	34
2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice	36
2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM.....	37
2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL.....	41
2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL.....	41
3. Analiza SWOT	43
4. Procesul de implicare a comunității.....	45
4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)	45
4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL.....	47

4.2.1 Animarea partenerilor locali	47
4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.....	48
5. Obiectivele SDL.....	51
6. Planul de acțiune SDL.....	53
6.1 Ce măsuri sunt necesare	53
6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă.....	53
6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană	57
6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE.....	57
6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale	58
6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale	59
6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC	60
6.2 Măsuri prioritare	62
6.2.1 Prioritizarea măsurilor	62
6.2.2 Abordarea integrată	64
6.3 Lista indicativă de intervenții	66
7. Monitorizare și evaluare	68
7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă	68
7.2. Evaluarea de impact	70
8. Planul financiar.....	72
9. Lista de anexe ale SDL	74

Preambul

Conceptul de Dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică, care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice, ecologice și elementele capitalului natural.” (site wikipedia)

”Dezvoltarea durabilă” – DD – conceptul de dezvoltare economico-socială recomandat tuturor țărilor de către ONU, prin care se caută armonizarea a trei componente fundamentale: resursele umane, creșterea economică, echitatea între generații.

Dezvoltarea durabilă a devenit un obiectiv strategic internațional adaptat la specificul fiecărei țări. Este un concept de evoluție a societății, care permite folosirea pe termen lung a mediului astfel ca, dezvoltarea socio-economică să rămână posibilă concomitent cu menținerea calității mediului la un nivel acceptabil.

Dezvoltarea durabilă presupune corelarea a patru idei fundamentale, aparent independente, dar care se află într-o strânsă condiționare:

- îndeplinirea cerințelor prezente și viitoare - care stabilesc scopul durabilității;
- îndeplinirea nevoilor - care definește scopul dezvoltării (dezvoltarea care răspunde necesităților prezentului fără a compromite capacitatea de a satisface necesitățile generațiilor viitoare);
- menținerea compatibilității dintre dimensiunea populației și capacitatea productivă a eco-sistemului - care recunoaște, că există limite și cerințe pentru echilibru;
- implementarea unui proces al schimbării - care confirmă, că definirea cerințelor și nevoilor pentru dobândirea echilibrului durabil, se va schimba odată cu situațiile, condițiile și timpul.

În contextul realităților economico-sociale și politice actuale (instabilitate politică, continuarea procesului de descentralizare, posibilitatea atragerii de fonduri europene ș.a.), prezentul document se constituie ca “instrument de lucru pentru organizarea activităților, prioritizarea investițiilor și gestionarea eficientă a resurselor necesare pentru dezvoltare, instrument care să fundamenteze dezvoltarea, promovarea și implementarea unor proiecte ce vor contribui la progresul general al municipiului, dar special și la ZUM-urile (Zone Umane Marginalizate existente) în Odorheiu Secuiesc”.

Punerea în aplicare a acțiunilor cuprinse în Strategie, va ca în Municipiul Odorheiu Secuiesc, pe termen scurt și mediu, să se îmbunătățească calitatea vieții locuitorilor, în contextul unei dezvoltării armonioase a localității, obținute prin aplicarea soluțiilor potrivite, documentul constituindu-se o bază de informații în argumentarea elaborării și aplicării de cereri de finanțare, pentru liniile deschise prin Programele Structurale și de Coeziune, dar și prin oricare alte surse de finanțare active.

Consultarea publică a presupus utilizarea clasicele metode, tehnici și instrumente de investigare a contextului socio-uman, semnificația socio-economică a problemelor cercetate la nivel comunitar, necesitând diferențierea respondenților în funcție de etapele elaborării Strategiei și în funcție de statutul social pe care aceștia îl dețin în comunitate:

- consultarea documentelor;

- aplicarea Chestionarului de opinie;
- întâlnire cu reprezentanții populației și a instituțiilor;
- prelucrarea și interpretarea datelor;
- elaborarea Analizei SWOT.

Consultarea documentelor, este una dintre cele mai eficiente metode de culegere a datelor semnificative cu privire la parcursul istoric, situațional al unei comunități. Pentru înțelegerea factorilor responsabili de construcția viitorului comunității, au fost consultate documente, care prezentau trecutul comunei și care sunt relevante în elaborarea Strategiei.

Pentru prezentarea situației actuale, au fost analizate datele demografice și cele socio-economice (categoriile în funcție de venit) au fost obținute din documentele Recensământului Populației 2011.

Întâlnirile cu populația în cadrul cărora am încercat să inventariem punctele forte și slabe ale comunității, respectiv posibilitățile de dezvoltare formulate din necesitățile actuale ale comunității. Totodată paralel ne-am consultat și cu conducătorii diferitelor instituții locale, cu reprezentanții IMM-urile și cu organizațiile neguvernamentale.

Analiza SWOT a fost elaborat pe baza datelor strânse și prelucrate pe parcursul fazelor anterioare, urmând ca apoi să prezentăm pentru feedback către GAL (Grup de Acțiune Locală) și focus grupuri, apoi am completat cu opiniile semnalate și a fost elaborat varianta finală a SWOT-lui.

INTRODUCERE

Context actual

Dezvoltarea socială reprezintă una dintre prioritățile esențiale ale municipiului Odorheiu Secuiesc, după cea mai recentă criză economică și financiară globală.

Politicile de incluziune activă dobândesc o relevanță sporită în contextul actualelor provocări legate de disfuncționalitățile pieței muncii, inadecvarea sistemului de educație și de formare la cerințele pieței muncii, accesibilitatea scăzută a serviciilor de prevenire a îmbolnăvirilor și îmbunătățire a stării de sănătate, inclusiv pentru persoanele marginalizate sau din comunități izolate, infrastructura de locuire socială slab dezvoltată, riscul crescut de sărăcie și excluziune socială, capacitatea redusă a administrației publice de a elabora și de a pune în aplicare politici publice și strategii de dezvoltare pe termen lung.

Integrarea pe piața muncii

Șomajul ridicat, rata crescută de inactivitate, utilizarea insuficientă a potențialului forței de muncă, inadecvarea competențelor reprezintă provocări¹ în fața cărora furnizorii de servicii sociale trebuie să identifice soluții adecvate și viabile, care să sporească integrarea socioprofesională a persoanelor aflate în situații de risc. Politicile locale trebuie să furnizeze un răspuns adecvat la nevoile grupurilor vulnerabile, prin consolidarea măsurilor active de ocupare, în special în rândul tinerilor, femeilor, persoanelor de etnie romă și lucrătorilor în vârstă, să exploateze potențialul de antreprenoriat al persoanelor, să dezvolte abilități relevante pentru necesitățile pieței muncii, prin adaptarea învățământului profesional și tehnic, învățământului terțiar și a celui pe parcursul întregii vieți.

Starea de sănătate

Asigurarea accesului echitabil la servicii de calitate pentru prevenirea îmbolnăvirilor în rândul populației generale, cu accent special pe persoanele care locuiesc în comunități marginalizate, reprezintă o provocare majoră pentru toate autoritățile publice. Răspunsuri adecvate ar putea consta în asigurarea accesibilității serviciilor, prin extinderea asistenței medicale comunitare și a serviciilor de bază către populația cu risc crescut.

Măsuri de asigurare a unor servicii de calitate și eficiente pentru îmbunătățirea stării de sănătate a persoanelor care suferă de boli cronice, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități pot consta în dezvoltarea de către autoritățile publice locale și organizațiile civice a serviciilor socio-medicale și de îngrijire ambulatorii și la domiciliu.

Sistemul de educație și învățare pe parcursul întregii vieți

Provocările în domeniul educației se referă la participarea scăzută la educație, părăsirea timpurie a școlii, tranziția dificilă spre învățământul terțiar, competențele generale neactualizate în rândul adulților, abilitățile scăzute în rândul persoanelor vulnerabile pe piața muncii. Cele mai afectate categorii sunt persoanele cu un nivel scăzut de educație, lucrătorii în vârstă, tinerii care nu sunt nici în sistemul de educație și formare, nici activi pe piața muncii. Măsuri de creștere a oportunităților și participării la educația formală, dar și la activități de formare pe tot parcursul vieții pot contribui la dezvoltarea competitivității persoanelor din grupurile vulnerabile și a șanselor lor de integrare în muncă.

Integrarea pe piața muncii

Șomajul ridicat, rata crescută de inactivitate, utilizarea insuficientă a potențialului forței de muncă, inadecvarea competențelor reprezintă provocări în fața cărora furnizorii de servicii sociale trebuie să identifice soluții adecvate și viabile, care să sporească integrarea socioprofesională a persoanelor aflate în situații de risc. Politicile locale trebuie să furnizeze un răspuns adecvat la nevoile grupurilor vulnerabile, prin consolidarea măsurilor active de ocupare, în special în rândul tinerilor, femeilor, persoanelor de etnie romă și lucrătorilor în vârstă, să exploateze potențialul de antreprenariat al persoanelor, să dezvolte abilități relevante pentru necesitățile pieței muncii, prin adaptarea învățământului profesional și tehnic, învățământului terțiar și a celui pe parcursul întregii vieți.

Infrastructura socială

Slaba dezvoltare a facilităților de locuire socială, în special pentru tineri, persoane cu venituri reduse și familii aflate în risc social, respectiv a infrastructurii de furnizare a educației, reprezintă provocări abordate prin noul instrument propus de Comisia Europeană (CE) pentru perioada de programare 2014-2020, respectiv dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.

Crearea unor parteneriate locale, care să analizeze nevoile teritoriale și potențialul zonei, definirea participativă a unor strategii locale integrate și multisectoriale, identificarea de metode inovative de soluționare a problemelor comunității și cooperarea au fost soluțiile identificate de Guvernul României la propunerea CE. Dezvoltarea și extinderea fondului public de locuințe sociale poate constitui o soluție pentru acoperirea nevoilor de locuire, cu consecințe pozitive în ceea ce privește nivelul de trai.

Sărăcie și excluziune socială

Efectele crizei și măsurilor de politici sporesc inegalitățile în ceea ce privește situația economică și socială. Provocarea majoră constă în reducerea riscului de sărăcie, în special în rândul familiilor cu

copii și persoanelor cu dizabilități, dar și a excluziunii sociale a persoanelor în situații de risc social. Corelarea asistenței sociale cu măsurile active de ocupare poate contribui la o mai bună incluziune socio-profesională a persoanelor vulnerabile.

Capacitatea administrației publice de a elabora și de a pune în aplicare politici publice

Capacitatea redusă a administrației publice, în ceea ce privește abordarea strategică vizând gestionarea resurselor disponibile și justificarea adecvată a procesului decizional, constituie o provocare care afectează procesul decizional și furnizarea unor servicii publice de calitate. Măsurile de creștere a calității și eficienței administrației publice includ dezvoltarea serviciilor e-guvernare, o mai bună disponibilitate a informațiilor și datelor relevante, creșterea competențelor și performanțelor resurselor umane în ceea ce privește planificarea strategică, managementul administrației publice și furnizarea de servicii de calitate pentru cetățeni.

1. Prezentarea generală a municipiului

1.1 Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți

Odorheiu Secuiesc (în maghiară Székelyudvarhely, în germană Odorhellen) este un municipiu din zona centrală a României care se situează în extremitatea sud-estică a depresiunii Transilvaniei, mai exact în depresiunea submontană care-i poartă numele, de-a lungul cursului superior al râului Târnava Mare și în medie la o altitudine de 481 m deasupra nivelului mării. Populația totală stabilă a localității, în urma recensământului din anul 2011, este de 34.257 de persoane. La nord este delimitat de comunele Dealu și Brădești, la est de satul Mărtiniș iar la sud și vest de satele din comuna Feliceni, ceea ce înseamnă în total 14 sate învecinate – Tămașu, Tibod, Mihăileni, Brădești, Satu Mare, Ghipeș, Călugăreni, Văleni, Arvățeni, Feliceni, Tăureni, Bădeni, Forțeni și Polonița. Coordonatele sale geografice sunt: - altitudine cuprinsă între 475m și 530m deasupra nivelului mării; - 46°18'50" latitudine nordică; - 25°18'6" latitudine estică. Teritoriul administrativ al municipiului Odorheiu Secuiesc este străbătut de traseele : DN13A în direcția Miercurea Ciuc și Târgu Mureș; DJ137 în direcția Sighișoara (Cristuru Secuiesc) ; DJ134A în direcția Dealu ; DC32 în direcția Forțeni (face parte din teritoriul administrativ al comunei Feliceni) ; DC27 în direcția Călugăreni (face parte din teritoriul administrativ al comunei Mărtiniș, drum deteriorat). Municipiul Odorheiu Secuiesc este situat în afara magistralelor de transport rutier prevăzute prin documentațiile de amenajarea teritoriului la nivel superior, sau chiar de rețeaua de importanță la nivelul Uniunii Europene TEN-T. Cele mai apropiate puncte de conexiune sunt la Vânători, în apropierea municipiului Sighișoara (aproximativ 37 km de Odorheiu Secuiesc pe DJ137) și la Bălăușeri, spre Târgu Mureș (aproximativ 80 km pe DN13A). În ambele direcții municipiul Odorheiu Secuiesc este legat de drumul european E60. egătura cu sistemul național de căi ferate era realizată în anul 1888: data predării circulației traseului Vânători – Odorheiu Secuiesc, linia locală ce derivă din magistrala 300 București – Brașov – Cluj. . Clima orașului este foarte variată, datorită extinderii mari a orașului și a segmentării verticale a reliefului. Conform măsurătorilor efectuate în stațiilor meteorologice ale localității, temperatura medie pe an a orașului este extrem de scăzută (7,8 C⁰) – luna cu cele mai scăzute temperaturi fiind luna ianuarie (-3,6 C⁰), în timp ce cele mai ridicate se măsoară în luna iulie (17,7 C⁰), astfel variația temperaturii medii a acestor 2 luni este de 21,3 grade care reflectă clima continentală a bazinului Odorhei. Numărul zilelor de iarnă variază între 110-119, gerul nefiind rar nici în lunile octombrie și aprilie. Din punct de vedere hidrografic : orașul este stăbătut dinspre nord spre sud și apoi către vest de râul Târnava Mare. Geosistemul hidrografic este o componentă a bazinului hidrografic al râului Mureș. Acesta este grefat pe cursul superior al râului Târnava Mare, care corespunde cu sectorul

de acumulare. Cursurile de apă sunt râul Târnava Mare și afluenții săi : pârâurile Rézárca, Fehéres, Bosnyák, Bethlenfalvi, Arpad, Szeike, Feherviz, Varga

În interiorul hotarelor administrative ale municipiului se află 3.314 hectare de teren agricol din care 1.007 hectare teren agricol arabil, 1.537 hectare fâneată, iar 770 hectare - pășune. Conform Dispozițiilor Hotărârii Consiliului Județean Harghita nr. 162/2005 privind protecția valorilor naturale de pe teritoriul județului Harghita definește și enumeră câteva valori naturale – arii protejate, izvoare de apă minerală, elemente din flora și fauna zonei – localizate în municipiul Odorheiu Secuiesc, respectiv în vecinătatea imediată a localității: Băile Seike, Izvorul Sósputaki , Stejarul din Cimitirul eroilor, Cimitirul romano-catolic (4 ha) și cimitirul reformat (3,4 ha) , vidra (*Lutra lutra*), liliacul comun mic (*Myotis myotis*) și liliacul cu urechi mari (*Myotis bechsteinii*)

1.2 Populația și caracteristicile demografice

Populația stabilă a localității în urma recensământului din anul 2011 este de 34.257 de persoane, din care 16.411 bărbați și 17.846 femei.

Distribuția populației pe vârste a municipiului Odorheiu Secuiesc afirmă că majoritatea populației (70,67%) se află în generația activă, între 15 și 64 de ani, cu toate că tinerii intră pe piața muncii doar la 18-20 de ani, iar la aproximativ 60 de ani multe persoane se pensionează. În rândul copiilor sunt 5.366 persoane, iar în rândul vârstnicilor 4.679 persoane.

Procentul populației îmbătrânite a crescut cu 6,6%, iar cel al copiilor s-a diminuat cu 5,9%. Cu toate că „indicele de îmbătrânire demografică” al municipiului este moderat, ne avertizează că fenomenul existent în întreaga Europa nu va evita nici orașul nostru.

Procentul ridicat al populației active este favorabil din punctul de vedere al economiei și pieței forței de muncă al municipiului. Însă, aceste procese vor fi cu adevărat eficiente doar dacă gradul și modalitățile de formare al forței de muncă corespund nevoii pieței muncii.

Comparația populației pe structuri de vârstă în perioada 2002 și 2011 (%)

	între 0-19 ani	între 20-39 de ani	între 40-59 de ani	peste 60 de ani
2002	26,2	32,2	28,1	13,2
2011	20,3	30,5	29,1	19,8

Populația stabilă după etnie și după limba maternă

În urma recensământului din anul 2011, harta etnică a municipiului Odorheiu Secuiesc se compune din populație de etnie maghiară, română și romă. Numărul populației de etnie maghiară este de 31.665 persoane reprezentând un procent de 92,43% din totalul populației localității, iar populația de etnie română reprezintă 2,51% din totalul populației și 1,48 % se consideră de etnie romă. Din procentul de 3,58, cinci persoane sunt de naționalitate ucraineană, nouă persoane de naționalitate germană, 6 persoane de alte naționalități, iar 1194 persoane (3,48%) nu a răspuns la întrebarea referitoare la naționalitatea. Cu ocazia recensământului din anul 2011 numărul populației de etnie română era de 861 persoane, iar 509 persoane s-au considerat de etnie romă.

Referitor la componența populației după limbă maternă, constatăm că 93,98% din totalul populației definește limba maghiară ca fiind limba maternă, astfel, procentul populației cu limba maternă maghiară depășește procentul populației de etnie maghiară. Majoritatea populației de etnie romă consideră limba maghiară ca fiind limba maternă, doar 19 persoane se consideră persoane cu limba maternă romă. Dimpotrivă, mai multe persoane de etnie română au arătat că limba lor maternă este limba maghiară.

Populație după etnie			
Anul	Persoane de etnie maghiară	Persoane de etnie română	Persoane de etnie romă
2011	31.665 (92,4%)	861 (2,51%)	509 (1,48%)

Populație după limba maternă			
Anul	Limba maghiară	Limba română	Limba romă
2011	32.198 (93,98%)	832 (2,42%)	19 (0,05%)

Populația stabilă după religie

În urma recensământului din anul 2011 constatăm că 49,29% din totalul populației municipiului Odorheiu Secuiesc se consideră de religie romano-catolică. Numărul populației de religie reformată și unitariană este de asemenea ridicat: 28,25%, respectiv 14,12%. În baza datelor din anul 2002 procentul populației de religie romano-catolică a depășit procentul de 50%, iar procentul populației de religie reformată a depășit 30%. cu prilejul recensământului 4,43% s-au declarat că sunt de alte religii, un segment de mică semnificație din populație (3,81%) a refuzat răspunsul privind religia sau se consideră fără religie.

Educația

Conform rezultatelor finale ale recensământului din 2011, numărul persoanelor cu studii superioare este de 4.919 persoane, ceea ce constituie 16,09% din populația municipiului de 10 ani și peste. Această rată depășește nivelul național (14,38%), însă rămâne sub nivelul populației urbane la nivel național (22,45%). Numărul și ca atare procentul persoanelor cu studii secundare (51,41%) depășește atât rata nivelului național, cât și rata populației urbane la nivel național. Pe de altă parte, procentul persoanelor cu studii gimnaziale este sub nivelul național. Cu ocazia recensământului din 2011 s-au înregistrat 531 persoane fără școală absolvită, din care numărul persoanelor analfabete este de 211 (0,69%, ceea ce constituie aproximativ jumătatea nivelului stabilit la nivel național de 1,36%).

Modificările în populație: modificări naturale și migrația

Modificările în populația municipiului Odorheiu Secuiesc în perioada 1992-2011

An	1992	2002	2011
Populația	39.959	36.948	34.257
Scădere a populației pe 20 de ani	5.702 (14,26%)		

Populația municipiului Odorheiu Secuiesc prezintă o reducere permanentă pe parcursul ultimilor douăzeci de ani: în comparație cu datele recensământului din anul 1992 constatăm că scăderea

populației reprezintă procentul de 14,26%.

Următorul tabel reprezintă numărul nașterilor și deceselor în perioada 2009 – 2014. În ultimii cinci ani, numărul nașterilor a depășit numărul deceselor, astfel putem afirma că reducerea populației din ultima perioadă se datorează, pe de o parte, schimbărilor de domiciliu în zone rurale, de fapt mutarea numeroaselor familii în comunele și satele înconjurătoare, iar pe de altă parte se datorează emigrării. Emigrarea cea mai semnificativă se constată la începutul secolului 21: în această perioadă a crescut semnificativ numărul lucrătorilor înregistrați în străinătate. Tendința actuală este asemănătoare; iar cu toate acestea constatăm o scădere mai ușoară relativ cu datele înregistrate la începutul secolului.

1.3 Patrimoniul natural

Municipiul Odorheiu Secuiesc pe vremuri era un orașel situat în mijlocul Bazinului Odorheiului înconjurat de natura curată din afară și cu foarte multe spații verzi în interior. Pe râul Târnava Mare era posibil vâslitul de agrement care nu mai este posibil în zilele noastre. Datorită dezvoltării socio-economice în ultimii 50-60 de ani zonele verzi s-au micșorat semnificativ. Au fost tăiate majoritatea copacilor de la marginea străzilor. Actualmente Parcul Jungla pe lângă râu și în vecinătatea Case de Cultură și Complexul sportiv din partea vestică a orașului reprezintă zonele verzi cele mai semnificative. Tendințe de a păstra și chiar de a crea noi parcuri se manifestă și astăzi. Se poate menționa Parcul Central și Parcul Eroilor în centrul orașului, Parcul din cartierul Beclean și micile grupuri de flori înființate și îngrijite recent de municipalitate. Total suprafață zone spații verzi, sport și agrement conform PUG 1999 – 33,33 ha cu ținta de 84,36 ha în viitor.

Dispozițiile Hotărârii Consiliului Județean Harghita nr. 162/2005 privind protecția valorilor naturale de pe teritoriul județului Harghita definește și enumeră următoarele valori naturale – arii protejate, izvoare de apă minerală, elemente din flora și fauna zonei – localizate în municipiul Odorheiu Secuiesc, respectiv în vecinătatea imediată a localității:

- Arii protejate din punct de vedere hidrogeologic și izvoare de apă minerală:

Localizare	Denumire	Custode/Administrator
Odorheiu Secuiesc	Izvorul Sóspataki	Primăria Odorheiu Secuiesc
Băile Szejke	Izvoarele Főforrás, Attila	Primăria Odorheiu Secuiesc

- Arbori seculari

Denumirea valorii naturale	Localizare	Custode/Administrator
Stejarul din Cimitirul eroilor (Quercus sp.)	Odorheiu Secuiesc	Primăria Odorheiu Secuiesc

- Arii naturale protejate

Denumirea valorii naturale	Suprafața/ha	Localizare	Custode/Administrator
Cimitirul romano-catolic (4 ha) și cimitirul reformat (3,4 ha)	7,4	Odorheiu Secuiesc	Primăria Odorheiu Secuiesc

Municipiul Odorheiu Secuiesc este vizat de o singură arie de conservare specială avifaunistică, și anume situl Natura 2000 ROSCI0383 – Râul Târnavă între Odorheiu Secuiesc și Vânători, care a fost destinată în vederea protejării următoarelor specii: vidra (*Lutra lutra*); liliacul comun mic (*Myotis myotis*); liliacul cu urechi mari (*Myotis bechsteinii*); liliacul mic cu potcoavă (*Rhinolophus hipposideros*); tritonul cu creastă (*Triturus cristatus*); tritonul comun transilvănean (*Triturus vulgaris ampelensis*); isvorașul cu burtă galbenă (*Bombina variegata*); dunărița (*Sabanejewia aurata*); mreană vînată (*Barbus meridionalis*); boartă (*Rhodeus sericeus amarus*); scoică mică de râu (*Unio crassus*)

Datele privind situația protecției mediului în municipiul Odorheiu Secuiesc au fost furnizate de către Agenția pentru protecția Mediului Harghita. Aceste date se referă în primul rând la poluarea aerului, nivelul de pulbere aflat în suspensie și cantitatea de pulberi sedimentabili, respectiv la poluarea acustică. Monitorizarea calității aerului și, prin urmare, determinarea cantității de pulberi sedimentari are loc prin automatul de monitorizare fixat la punctul de monitorizare în municipiul Odorheiu Secuiesc, pe strada Bethlen Gábor nr. 94 și se emite un raport periodic la fiecare 30 de zile în baza probelor verificate și analizate.

Pulberile sedimentabile sunt elemente poluante ale aerului cu diametre mai mari de 10 μm, care, după ce sunt emise în atmosferă, ca urmare a gravitației, se depun pe sol, vegetație, ape și construcții. Pulberile sedimentabile rezultă în primul rând din surse naturale, de exemplu eroziunea solului, incendii forestiere și incendii de pășune; pe de altă parte rezultă din activități umane: arderea cărbunelui, uleiului, copacilor, deșeurilor, traficul rutier sau tehnologii industriale.

Întrucât se infiltrează, datorită protecției căilor respiratorii superioare, nu ajunge în căile respiratorii inferioare; astfel efectul nociv asupra sănătății fiind mai puțin semnificativ decât cel al pulberii aflate în suspensie.

Din comparația valorilor măsurate obținute în ultimii cinci ani în urma monitorizării, rezultă că valorile cele mai ridicate sau eventualele depășiri ale nivelului limită au loc în lunile de primăvară, între lunile martie și mai. Principalul motiv al acestor fenomene poate fi acumularea materialelor antiderapante la marginea drumurilor publice.

1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural

Edificiile principale, monumentele arhitecturale remarcabile, elementele de identitate locală

Registrul monumentelor istorice în anul 2010 înregistrează 29 monumente istorice și 5 ansambluri

urbane în municipiul Odorheiu Secuiesc. Majoritatea acestora se află în interiorul centrului istoric și exercită un rol decisiv în determinarea arhitecturii centrului. În această atmosferă turistică se află localitatea Odorheiu Secuiesc al cărui element principal de atracție este ambianța sa naturală și construită, numeroasele monumente istorice și culturale, patrimoniul construit și cultural al municipiului. Principalele obiective turistice sunt: Capela lui Isus, cetatea medievală Székely Támadt, clădirea primăriei, biserica reformată, biserica romano-catolică, biserica și mănăstirea franciscană, statuia și mormântul lui Orbán Balázs aflate la Băile Szejke, Muzeul Haáz Rezső.

Este și mai îngrijorător faptul că în imediata vecinătate a cetății medievale Székely Támadt se află imobile recent edificate, dar fără să se adapteze țesutului istoric și astfel afectează aspectul vizual.

Microregiunea Odorheiu Secuiesc este una dintre țintele turistice cele mai preferate,, importanța turistică a municipiului și a regiunii s-a evidențiat mai accentuat în urma căderii regimului comunist. Primele grupe de turiști au sosit din Ungaria tocmai după revoluția din 1989, iar cei din Ungaria constituie în mod permanent grupul țintă principal al turismului local. În primul rând atmosfera zonei, bogățiile și varietatea resurselor naturale, experiența vieții tradiționale secuiești, precum și evenimentele religioase sunt elementele de atracție ale zonei. În același timp, în ultimii ani – datorită extinderii și ameliorării calității serviciilor – a crescut semnificativ numărul turiștilor români în Ținutul Secuiesc: ei sunt mai ales de atrași de oportunitățile locale ale turismului terapeutic. Pe lângă oportunitățile turismului terapeutic din Sovata și Praid, turismul rural constituie principalul element de atracție al regiunii. Una dintre cele mai populare destinații este localitatea Satu Mare: porțile populare au făcut localitatea celebră. Printre cele mai populare destinații se numără localitatea Inlăceni: bogată în tradiții culturale și vestită prin patrimoniul său cultural, localitatea Dârjiu: cunoscută pentru biserica unitariană fortificată, Zetea, localitatea pionieră în dezvoltarea și promovarea turismului rural, sau Crișeni, găzduitorul Muzeului Pălăriilor de Paie. Băile Szejke, Muzeul Haáz Rezső. În ultimii ani, în localitatea Odorheiu Secuiesc a apărut fenomenul turismului de tranzit. Turiștii petrec una-două zile în localitate, vizitează obiectivele turistice cele mai remarcabile, apoi părăsesc localitatea alegând alte trasee și destinații turistice din Ținutul Secuiesc.

Biroul turistic din Odorheiu-Secuiesc își desfășoară activitatea încă din februarie 2000 mulțumită unui proiect PHARE câștigat de Primăria Odorheiu Secuiesc. Scopul și datoria biroului constau în promovarea obiectivelor turistice ale localității Odorheiu Secuiesc și ale regiunii.

Turism

Privind evoluția înoptărilor turistice în ultimii ani din păcate se constată că numărul turiștilor și locurilor de cazare sunt în creștere, iar numărul înoptărilor turistice reprezintă o scădere evidentă. Aceste date își găsesc explicația în modificarea obiceiurilor turistice, și se datorează faptului că – printre altele – prin dezvoltarea infrastructurală a microregiunii vizitarea obiectivelor turistice semnificative necesită timp mai scurt.

1.5 Locuirea și accesul la utilități

La nivelul orașului Odorheiu Secuiesc la sfârșitul anului 2016 exista 14116 locuințe din care 719 de proprietate publică și 13397 proprietate privată.

Clădiri de locuit după anul constuirii						
Perioada construirii	1900-1914	1915-1929	1930-1944	1945-1959	1960-1970	1971-1980
Numărul clădirilor de locuit	259	158	302	366	741	631

Majoritatea locuințelor de tip bloc, construite în această perioadă are un regim de înălțime de P+4E, în afara unor clădiri de P+10E care sunt situate în cartierele Bethlen, Tabor și Tomcsa Sándor.

În municipiul Odorheiu Secuiesc după schimbarea regimului comunist numărul locuințelor a crescut în ritm moderat, în anii 1990 a avut loc practic o întrerupere în construcția locuințelor finanțate din bani publici (în timpul regimului comunist ultimii blocuri de locuit construiți din finanțare publică erau cele din cartierul Kuvar, respectiv cele aflate la str. Il. Rákóczi Ferenc, ale căror construcție a demarat încă în anii 1980, apoi au fost finalizate și predate către locuitori spre folosință în anii 1990). După mileniu, au debutat din nou proiectele finanțate de Guvern: în 2002-2003 au fost edificate primele blocuri din cartierul Cserehát. Acestea au constituit prima fază a realizării proiectului de construcții din cartierul Cserehát.

Grație creșterii continue al numărului locuințelor din Odorheiu Secuiesc, în anul 2013 numărul locuințelor a fost 13.994, în timp ce numărul persoanelor pe o locuință a scăzut la o medie de 2,45.

Având în vedere că în anul 1996 o medie de 3,05 persoane au locuit într-o locuință, iar în anul 2006 2,67 persoane. Astfel putem constata că locuibilitatea orașului s-a îmbunătățit în continuu, și are loc o dezvoltare și evoluție continuă.

Peste 96% din locuințele municipiului sunt racordate la rețeaua de apă potabilă respectiv la canalizare, iar aproape 100% sunt aprovizionate de rețeaua de energie electrică.

Accesul la utilități la : alimentarea cu apă, sistemul de canalizare, gaze naturale și energie termică, energie electrică, serviciul de salubritate locală etc

Zona locuită este dotată cu rețea de alimentare cu apă și canalizare într-o proporție de 96%. Sistemul de apă și canalizare operează cu o pierdere de 35-45% față de cea optimă de 20%.

Rețeaua de canalizare pluvială a municipiului este insuficientă și ineficace: pe de o parte nu acoperă întreaga suprafață a zonei locuite, iar pe de altă parte, în unele locuri, este conectată la rețeaua de canalizare, ceea ce generează supraîncărcarea sistemului de canalizare.

Rețeaua iluminatului public, precum și funcționarea sistemului de iluminat public ține în întregime de competența și responsabilitatea administrației locale. Sistemul de iluminat public acoperă cea mai mare parte din zona locuită, numai la periferii, în străzile construite în ultimele 5-10 ani, sunt lipsuri. Sistemul de iluminat public a fost modernizat, corpurile de iluminat tradiționale au fost

schimbate cu lămpi cu inducție (DML), conform obiectivului dezvoltării durabile a orașelor prin reducerea consumului de energie și reducerea emisiilor de carbon.

Lungimea conductei de gaz în localitatea Odorheiu Secuiesc este de 80,8 km, iar rețeaua de gaz se află în serviciul populației, instituțiilor și societăților comerciale. Următorul tabel reprezintă faptul că investiții mai semnificative în rețeaua de gaz au avut loc în anii 2010-2011.

În anul 2009 s-a amenajat un depozit nou regional pentru depozitarea deșeurilor urbane și a celor industriale asimilabile celor menajere (conform SR 13400-98, SR13388-97, SR 13399-98, SR 13343-98, SR 13387-97, 13351-96, SR 13350-96, SR 13343-96, ACORD DE MEDIU NR. 76/2000 și recomandărilor firmei de consultanță COWI din Danemarca). Amplasamentul are cca 20 ha, este în zona Cekend și se situează la NE de municipiul Odorheiu Secuiesc

Utilitățile publice

Societatea comercială Aqua Nova Hargita S.R.L., având sediul în municipiul Odorheiu Secuiesc, este operatorul serviciului hidro-edilitar, serviciului public de alimentare cu apă și canalizare începând din data de 1 ianuarie 2007. Zona locuită este dotată cu rețea de alimentare cu apă și canalizare într-o proporție de 96%, iar aproximativ 70% din rețea trebuie înlocuită din cauza infiltrațiilor care generează supraîncărcarea rețelei. Scopul este reducerea infiltrațiilor care duc inevitabil la poluarea freaticului și la pătrunderea apei în subsol. Cu toate acestea, sistemul de apă și canalizare operează cu o pierdere de 35-45% față de cea optimă de 20%.

Rețeaua de canalizare pluvială a municipiului este insuficientă și ineficace: pe de o parte nu acoperă întreaga suprafață a zonei locuite, iar pe de altă parte, în unele locuri, este conectată la rețeaua de canalizare, ceea ce generează supraîncărcarea sistemului de canalizare.

Băile Szejke nu este conectată la rețeaua de apă și canalizare, drept urmare serviciile locale funcționează în măsuri limitate.

Rețeaua iluminatului public, precum și funcționarea sistemului de iluminat public țin în întregime de competența și responsabilitatea administrației locale.

Lungimea conductei de gaz în localitatea Odorheiu Secuiesc este de 80,8 km, iar rețeaua de gaz se află în serviciul populației, instituțiilor și societăților comerciale. Următorul tabel reprezintă faptul că investiții mai semnificative în rețeaua de gaz au avut loc în anii 2010-2011.

Infrastructura rețelei de telecomunicații

În urma revoluției din anul 1989, dar și mai accentuat începând din anii 2000, a avut loc dezvoltarea rețelei de telecomunicații în întreaga țară, astfel și în municipiul Odorheiu Secuiesc. Acum sunt accesibile rețelele celor trei companii de telefonie mobilă prezente în țară: Orange, Vodafone, Telekom; iar acestea oferă și asigură utilizatorilor conexiune 3G la internet. În municipiu sunt accesibile serviciile mai multor societăți de telecomunicație naționale oferind servicii de telefonie, pachete de internet și de televiziune. Astfel, sunt prezenți: UPC, RDS-RCS, Telekom, Nextgen.

Administrația publică

În vederea îndeplinirii unor servicii publice, anumite instituții publice descentralizate sunt prezente prin agenții în municipiul Odorheiu Secuiesc: Agenția Națională pentru Inspectia Muncii și Securitate Socială, Direcția Sanitar Veterinară, Agenția Națională de Admistrare Fiscală, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Direcția de Sănătate Publică.

Plata on-line a impozitelor și taxelor locale funcționează începând din data de 17 martie 2014. Contribuabilii în acest scop au nevoie de un cod de identificare și de o parolă care vor fi solicitate la Direcția Impozite și Taxe Locale Odorheiu Secuiesc. Cu ajutorul acestor date contribuabilii vor consulta și achita on-line taxele și impozitele locale prin pagina web www.ghiseu.ro.

1.6 Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local)

Caracteristicile economiei locale. Indicatori economici.

În perioada decăderii regimului comunist din anul 1989, precum și în deceniul următor, industria municipiului Odorheiu Secuiesc a luat un avânt și o dezvoltare semnificativă în toate domeniile. Municipiul Odorheiu Secuiesc a fost pionier în județ în înființarea noilor societăți comerciale, unități de prelucrare și comercializare.

La nivelul județului Harghita, municipiul Odorheiu Secuiesc ocupă primul loc în privința celor zece IMM-uri cele mai remarcabile producând o cifră de afacere realizată în anul 2013 de peste 2,1 miliarde lei reprezentând 40% din totalul veniturilor realizate în sectorul IMM ale celor șase orașe principale ale județului.

În municipiul Odorheiu Secuiesc multe bănci au filiale și agenții, putem afirma că numărul lor depășește cel indicat de dimensiunile teritoriale, demografice ale municipiului. Următoarele bănci sunt prezente în municipiu: Banca Comercială Română – BCR ; Banca Română de Dezvoltare – BRD-GSG; Bancpost; Raiffeisen Bank; Banca Comercială Carpatica; OTP Bank ; Banca Transilvania; Alpha Bank; CEC Bank

Având în vedere că municipiul Odorheiu Secuiesc nu este reședință de județ, și este considerat un oraș mic din punct de vedere economic, numărul mare al sucursalelor și agențiilor bancare dovedește potențialul economic și prosperitatea relativă a regiunii.

În municipiul Odorheiu Secuiesc funcționează două organizații de promovare și apărare a drepturilor și intereselor întreprinderilor locale: Asociația Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Zona Odorhei (UKKSZ) și Asociația Microîntreprinderilor din Odorheiu Secuiesc.

Structura economiei pe ramuri

După schimbarea de regim din 1989 la Odorheiu Secuiesc a luat un avânt vertiginos dezvoltarea industriei și a comerțului creând astfel structura sectorială prezentă a economiei din oraș.

Economia orașului Odorheiu Secuiesc se concentrează în jurul activităților industriale și comerciale deoarece aceste două sectoare asigură 88% din veniturile generate de întreprinderile înregistrate în oraș, precum și 78% din numărul locurilor de muncă.

În ultimii 7 ani și la Odorheiu Secuiesc au apărut societățile multinaționale (Kaufland, PLUS apoi LIDL, Penny Market). Pe lângă întreprinderile multinaționale a mai fost înființată, cu sediul central în Odorheiu Secuiesc, o rețea de comerț cu amănuntul: Rețeaua de Magazine Merkur care din punct de vedere geografic acoperă întregul Ținut Secuiesc. Întreprinderile de industrie hotelieră contribuie cu mai puțin de 1% la veniturile totale din oraș și cu doar 3,6% la numărul locurilor de muncă.

Industria

Atât în privința veniturilor cât și a numărului locurilor de muncă în frunte se află industria textilă cu o participare de 32,92% la primul indicator și cu 42,99% la cel de al doilea.

Este interesant de remarcat că, deși în privința locurilor de muncă industria tipografică și a hârtiei se află pe locul 5, aceasta asigură al doilea cel mai mare venit din oraș. La acest lucru contribuie probabil atât automatizarea accentuată cât și posibilitatea unui profit mare în sector. Deși reprezintă o parte mai mică a economiei locale, același lucru poate fi observat și în industria energetică și de prelucrare a maselor plastice.

În schimb, cele mai eficiente în privința locurilor de muncă sunt industria textilă și industria grea.

Agricultura

Micșorarea terenurilor a influențat în primul rând terenurile arabile și fânețele: în perioada 2007-2014 totalul terenurilor agricole de pășune s-a micșorat cu doar 4 hectare (de la 774 hectare la 770 hectare). Pe suprafețele agricole se cultivă cu preponderență cereale, cartofi și legume. Începând din anul 2010 se evidențiază dezvoltarea sectorului horticola: pe o suprafață de 3 hectare se cultivă plante ornamentale de exterior.

Efectivele de animale ale municipiului Odorheiu Secuiesc (cap)							
An	Bovine	Din care vaci	Porcine	Ovine	Caprine	Cabaline	Păsări
2007	760	462	1050	1500	170	209	10000
2008	481	390	1134	2500	117	210	5544
2009	735	394	550	1725	140	180	5105
2010	521	297	500	2179	87	195	4695
2011	521	438	441	2425	78	181	4062
2012	478	329	157	2148	122	175	2396
2013	612	469	323	2408	118	172	3517
2014	640	499	432	2789	124	155	3605

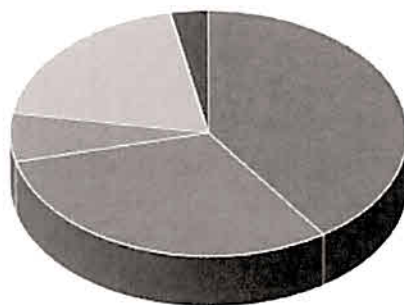
Turismul

Bazele turismului rural în microregiunea Odorhei sunt obiectivele, evenimentele turistice, patrimoniul cultural construit, respectiv implementarea acestor elemente în viața cotidiană a comunității. Principalele obiective turistice sunt: Capela lui Isus, cetatea medievală Székely Tármadt, clădirea primăriei, biserica reformată, biserica romano-catolică, biserica și mănăstirea franciscană, statuia și mormântul lui Orbán Balázs aflate la Băile Szejke, Muzeul Haáz Rezső. În ultimii ani, în localitatea Odorheiu Secuiesc a apărut fenomenul turismului de tranzit.

Piața de muncă, ocuparea forței de muncă, problemele legate de formarea profesională din perspectiva potențialelor de dezvoltare economică.

Deoarece în privința ratei de ocupare a forței de muncă nu dispunem de date oficiale pe sectoare, vom lua în considerare graficele referitoare la județul Harghita.

Ocuparea forței de muncă în județul Harghita pe sectoare de activitate, 2013

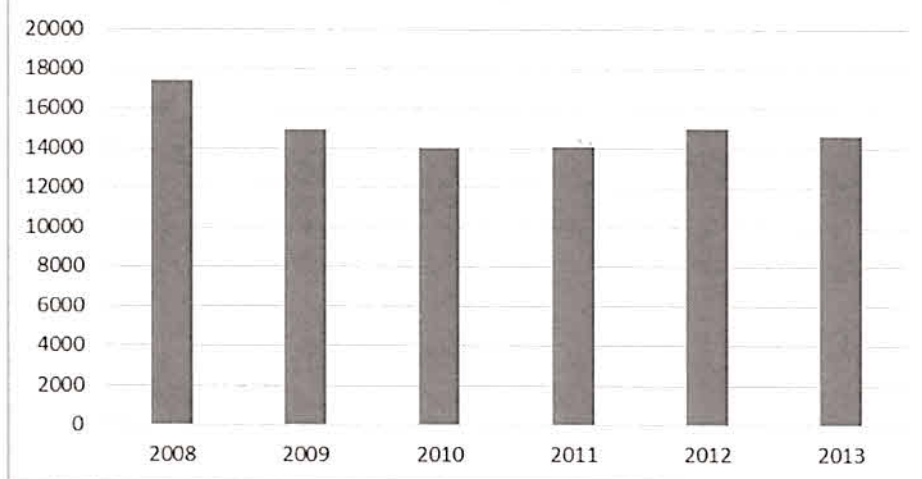

- Agricultură, silvicultură, pescuit
- Industrie extractivă și prelucrătoare
- Construcții
- Comerți și reparații
- Industria hotelieră

Din acestea reiese că, în privința locurilor de muncă, industria și agricultura, cele mai mari sectoare de angajare ale județului, înregistrează o tendință de scădere. În creștere se află comerțul și sectorul serviciilor care este al treilea cel mai mare sector economic ce asigură ocuparea forței de muncă. Tot o creștere ușoară arată și industria hotelieră.

În Odorhei sunt 10 societăți comerciale cu cel mai mare număr de angajați din anul 2013, numărul mediu de angajați în anul 2013, precum și numărul total al angajaților din municipiul Odorheiu Secuiesc: IcosConf S.A. - 1.185 angajați; Norada S.A.- 904 ; ElanTrio S.R.L. - 598; Amigo&Intercost S.R.L.- 587; Famos S.A. - 510; Coats Odorhei S.R.L. - 419; Infopress Group S.A. - 348; Matrita S.A. - 285; Melinda ImpexInstal S.A. - 251; Udvarhelyi Hirado S.R.L. - 245; Total angajați: 5087.

Numărul mediu de angajați în Odorheiu Secuiesc

Totodată, este de observat că în urma crizei economice din anul 2008, a avut loc o reducere semnificativă – cu aproximație 10% – a numărului mediu total de angajați din municipiu, apoi mulți locuitori din municipiu și din regiune și-au găsit loc de muncă în regiune ori în străinătate, și nu la societățile comerciale municipale.

Comparând rata șomajului a județului Harghita observăm că rata șomajului înregistrată în municipiul Odorheiu Secuiesc este mult mai scăzută. Rata județeană este de 4,70. (În rândurile femeilor 4,50 iar printre bărbați 4,85. - date recente conform site-ul AJOFM Harghita) În Municipiu rata șomajului este de 1,6 . (octombrie, 2017)

În ceea ce privește salariul mediu net, nivelul acestuia este în permanență sub nivelul național, dar nu reprezintă și nu urmărește întotdeauna tendințele și modificările salariului mediu net la nivel național. Contrar tendințelor naționale, în municipiul Odorheiu Secuiesc criza economică din 2008 și-a făcut efectele în această privință: valoarea relativ remarcabilă de 1.099 lei din anul 2009 este urmată de un val, iar pragul de 1.100 era trecut abia în anul 2013.

1.7 Instituții locale și servicii publice

Instituții de educație:

Odorheiu Secuiesc a fost și încă este socotit ca un oraș al școlilor.

Instituții de învățământ postliceale și superioare

Centrul Educațional MÛTF cu profil economic. ; *Extensia Universitară a Facultății de Psihologie și Științe ale Educației a Universității Babeș–Bolyai* asigură formare de educatoare și învățătoare; *Universitatea Lucian Blaga* cu forma de învățământ la distanță; *Școala de Asistenți Medicali Páli Szent Vince* și *FEG Education* cu formare postliceală de studii generale de asistent medical

Instituțiile ale învățământului secundar

Licee teoretice

Colegiul Teologic Reformat Backamadarasi Kis Gergely înființat în anul 1670 .*Liceul Pedagogic Benedek Elek* cu tradiții din 1927 cu 5000 de pedagogi formați până-n zilele noastre. *Liceul Teoretic Marin Preda* liceu cu predare în limba română. *Liceul Teoretic Tamási Áron* Unitatea de învățământ înființată în anul 1593.

Colegiul Tehnic Bányai János: Este cel mai remarcabil colegiu tehnic, școală profesională din județul Harghita, unde se desfășoară formare profesională la nivel liceal și cu profil tehnic în următoarele specializări: industria textilă și pielărie, electronică și automatizări, mecanică, fabricarea produselor din lemn, construcții și sport.

Grup Școlar Eötvös József înființat în anul 1948 ca și Colegiu Tehnic și de Horticultură.

Profilul claselor se modifică în funcție de cerințele venite din partea elevilor. La nivel liceal se desfășoară formarea tehnicianilor veterinari și sunt clase cu profil automecanic și brutar, patiser, preparator produse făinoase. Începând cu anul școlar 2016/2017 liceul a lărgit oferta cu clase la nivel profesional cu profil agricultor și horticultor.

Grup Școlar Kós Károly Motivul înființării unității de învățământ a fost insuficiența formării profesionale adecvate ritmului și gradului de industrializare și urbanizare forțată. În urma schimbării regimului comunist, unitatea de învățământ a inițiat formare profesională în alte domenii: școala organizează formare în turism și industria hotelieră.

Liceul de Arte Palló Imre: Instituția de învățământ are în componența două secții: muzică și arte

plastice și vizuale. La specializarea muzică, elevii cântă la mai multe instrumente muzicale: pian, vioară, violoncel, contrabas, chitară, flaut, clarinet, oboi, trompetă, tubă, sau pot alege canto, pe când la secția de arte vizuale elevii au trei materii de bază: desen, pictură, sculptură, iar opțional mai studiază grafică, sculptură, ceramică, textil. În plus, elevii dobândesc o formare de bază în arhitectură.

Școli primare și gimnaziale

Unitățile de învățământ primar și gimnazial sunt următoarele: Școala Gimnazială Bethlen Gábor; Școala Gimnazială Móra Ferenc; Școala Gimnazială Orbán Balázs; Școala Gimnazială Tompa László.

Grădinițe În municipiu funcționează nouă grădinițe, iar majoritatea acestora au grupe cu program prelungit: *Grădinița Zsibongó; Grădinița Villanytelepi; Grădinița Eszterlânc; Grădinița Napsugár; Grădinița Nardini; Grădinița Csillagvár; Grădinița Ficánka; Grădinița Kipi-Kopi; Grădinița de copii de pe lângă Unitatea Militară*

Clubul Copiilor Cimbora are activități la nivel gimnazial: arta textilă, modelare de aeronave și rachete, informatică și electrotehnică, desen și design, dans popular, fotografie, film și protecția mediului, dans modern, baschet, jocuri logice, sculptură de lemn, electronică și radio, modelare de nave, gokart.

Instituții de sănătate;

Spitalul Municipal și Policlinica constituie unitatea sanitară cea mai reprezentativă a municipiului și a regiunii. La nivelul spitalului conform INSSE numărul de paturi în spitalul municipal este de 491.

La nivelul municipiului Odorheiu Secuiesc la sfârșitul anului 2016 au fost următoarele unități din domeniul sanitar: 1 spital, 1 ambulatoriu, 1 cabinet medical școlar, 18 cabinete medicale de familie, 35 de cabinete stomatologice, 60 de cabinete medicale de specialitate, 15 farmacii, 1 depozit farmaceutic, 8 laboratoare medicale, 14 laboratoare de tehnică dentală.

Instituții sociale:

Compartimentul Public de Asistență Socială „Budvár”; Centrului Social Budvar este un centru multifuncțional în primul rând pentru copii romi din cartierul Budvár și strada Éltetőút.

Azil, un refugiu de noapte cu 11 paturi pentru persoanele fără domiciliu; Serviciul de Asistență Familială asigură consiliere gratuită persoanelor și familiilor în soluționarea diferitelor probleme individuale sau familiale.

Îngrijirea vârstnicilor este asigurată de colaborarea mai multor instituții: Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din Odorheiu Secuiesc, Fundația Senectas, Departamentul de Îngrijire la Domiciliu din cadrul Caritas Alba Iulia. Pe lângă bisericii reforme din Sâmbătești funcționează un *Cămin de bătrâni, Centrul social al Fundației Kolping* care găzduiește Centrul Paliativ și de Dezvoltare Sf. Luca. Căminul de bătrâni Păstorul bun este finanțat din resursele proprii ale bisericii romano-catolice.

Îngrijirea persoanelor cu handicap – efectuate de organizații civile înființate în scopul îngrijirii și/sau educării persoanelor cu handicap: Fundația orban, Pro Down; Pro Autist;

Locuri de joacă, locuri de parcare, parcuri, facilități sportive, de agrement și similare, timp liber;

Parcul central JUNGLA – cu terenuri amenajate pentru copii; Complexul sportiv central orășenesc; Sala Sporturilor; Casa de Cultură; Complexul de agrement SEPTIMIA; bazinele de înot orășenesc; patinoar artificial pe timp de iarnă; Băile Seike; Pădurea rotundă;

Servicii de transport public.

Serviciul de transport public din Municipiul Odorheiu Secuiesc a fost delegat de către Consiliul Local companiei Balint Trans S.R.L. Plansa următoare figurează traseele de transport în comun precum și raza de acoperire a stațiilor. Se poate observa ca liniile de transport în comun și stațiile de autobuz, asigură o deservire echilibrată în teritoriu. Zona de sud-vest și zona industrială nu sunt deservite de linii de transport public.

1.8 Organizații ale societății civile

Fundația Orbán coordonează – începând din anul 1998 – un centru de educație dedicată copiilor cu handicap și a înființat un cămin pentru copiii abandonați și/sau copiii rămași fără adăpost în urma desființării orfelinatelor. Pe lângă acestea, fundația este menită să coordoneze și să controleze activitatea unui centru de dezvoltare a copiilor cu handicap mintal care trăiesc în condiții bune împreună cu familia lor.

Fundația Pro Autist se ocupă cu dezvoltarea și îngrijirea copiilor cu probleme de autism și are în întreținere Centru de zi pentru persoane cu autism.

Asociația Szent Ferenc asigură servicii pentru copii cu handicap.

Fundația Creștină Diaconia acordă servicii de îngrijire socială la domiciliu.

Fundația Pro Down asigură formarea, integrarea și dezvoltarea capacităților copiilor cu sindromul Down, precum și acordarea sprijinului familiilor copiilor cu sindromul Down. Fundația organizează și coordonează programe și activități de dezvoltare destinate copiilor și tinerilor cu sindromul Down în cadrul Atelierului Creativ Gyöngyház.

Fundația Comunitară din Odorheiu Secuiesc a fost înființată în anul 2007, fiind prima de acest gen din România, luând naștere ca urmare a solidarizării întreprinzătorilor importanți și civililor locali. Misiunea ei este să contribuie la răspândirea comportamentului filantropic și la dezvoltarea unei comunități locale puternice în Odorheiu Secuiesc și în regiunea Odorhei. În vederea atingerii acestui scop, fundația sprijină inițiative locale, inițiază parteneriate cu întreprinderi și instituții, cu alte organizații care poartă responsabilitate pentru dezvoltarea comunitară. Toate acestea sunt făcute în mod imparțial și apolitic.

Fundația CIVITAS – Asigură consiliere în diverse domenii prin Biroul de Consiliere pentru Cetățeni.

Asociația Handicapaților Fizici – susține un Centru de reabilitare de tip neuro-motorie ambulatoriu.

Fundația Nevăzătorilor Spetanța oferă servicii pentru nevăzători.

Asociația C.S. Siraly – organizează evenimente competitive de sport amator pentru persoane cu diferite dizabilități motrice.

Asociația Comunitatea Surorilor Franciscane sub Ocrotirea Sfântei Familii din Mellersdorf – prin Centru de zi pentru copii asigură asistență medicală, consiliere psihologică, prepararea hranei, servirea și distribuirea hranei pentru nevoiași.

Asociația CARITAS Alba Iulia – Asistență Medicală și Socială efectuează servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice, pentru persoanele cu handicap, bolnavi cronici. Ține în funcțiune un Centru de zi pentru vârstnici.

Asociația pentru integrarea romilor – fondat de liderii de opinii romi din Cartierul Budvar în urmă cu doi ani, are ca scop contribuție la realizarea unei vieți demne și civilizate pentru romii din cartierul din zona Budvar dar nu numai.

1.9 Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană

1. Asociația Caritas – Filiala Alba Iulia, Serviciul Social, are o serie de proiecte finanțate din diferite fonduri

1.1. Proiectul UNITED NETWORKS – Inițiativa integrată pentru incluziunea socială comunităților marginalizate

Nr. de înregistrare contract: 05/H/30.04.2015 / 30 APR 2015

Perioada: 01 MAI 2015 -31 IAN 2017; Valoarea totală proiect: 1,756,996.00 RON; Entitate finanțatoare: Fondul Român de Dezvoltare Socială

Obiectivele acestui proiect au fost:

– sprijinirea combaterii fenomenului de excludere socială în rândul copiilor și tinerilor în comunitățile din județele Mureș, Harghita și Covasna,

1.2. Proiectul: BERA - Basic Education for Roma Adults (Partener)

Nr. de înregistrare contract:

Perioada: 01 SEP 2015 – 31 AUG 2018; Valoarea totală proiect: 191,626.00 EURO; Entitate finanțatoare : Uniunea Europeană

Obiective: Creșterea accesului și participării la educație; Implementarea unui manual specific pentru populația adultă Roma; Sprijinirea procesului de educație

O șansă pentru fiecare în Sîngeorgiu de Mureș

Valoarea totală proiect: 15,373,187.01; Entitate finanțatoare: Uniunea Europeană

Titlul proiectului: "Educație de calitate, viitor sigur" - Inițiativa pentru sprijinirea incluziunii și accesului la educație de calitate în comuna Panet

Valoarea totală proiect: 3,640,745.74; Entitatea finanțatoare: Uniunea Europeană

Obiective: Prevenirea fenomenului de părăsire timpurie a școlii în comuna Panet din județul Mureș.

2 UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc:

Titlul proiectului: Promovarea centrului istoric al Municipiului Odorheiu Secuiesc"

Cod SMIS: 18522

Perioada: 24.03.2011 – 23.09.2013.

Bugetul: valoare totală a proiectului: 1,040,639.74 lei, valoare eligibilă proiect: 811,851.00,

valoare sprijin beneficiar: 795,613.98; rambursare efectivă: 745,613.00; Sursa de finanțare: Uniunea Europeană

Aplicantul: UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc

Obiectivul general al proiectului a fost promovarea potențialului turistic al Centrului istoric al municipiului Odorheiu Secuiesc, în scopul creșterii atractivității turistice al orașului.

1. Titlul proiectului: “Reabilitare finisaje la clădirea principal la Școala Generală Bethlen Gábor”

Cod SMIS: 52320

Perioada: 20.01.2015 – 20.12.2015.

Bugetul: valoare totală a proiectului: 7,119,648.26 lei, valoare eligibilă proiect: 2,203,358.05; valoare eligibilă beneficiar: 44,067.16; valoare sprijin beneficiar: 2,159,290.89; rambursare efectivă: 1,045,028.54;

Sursa de finanțare: Uniunea Europeană

Aplicantul: UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc

Prin proiect s-a realizat reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale a Școlii Gimnaziale Bethlen Gábor.

Impactul proiectului a fost îmbunătățirea calității infrastructurii de educație și dotarea școlii pentru asigurarea unui proces educațional la standarde europene și creșterea gradului de ocupare a infrastructurii educaționale.

2. Titlul proiectului: “Reabilitare unitate de învățământ Liceul Tehnologic Kós Károly”

Cod SMIS: 52331

Perioada: 20.01.2015 – 20.12.2015.

Bugetul: valoare totală a proiectului: 7,119,648.26 lei, valoare eligibilă proiect: 2,203,358.05; valoare eligibilă beneficiar: 44,067.16; valoare sprijin beneficiar: 2,159,290.89; rambursare efectivă: 1,045,028.54;

Sursa de finanțare: Uniunea Europeană

Aplicantul: UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc

Partenerii: Nu este cazul;

Principalele activități: Reabilitarea unitate de învățământ Liceul Tehnologic Kós Károly;

Dotarea școlii cu echipamente moderne, privind învățământul profesional;

Numărul și tipul beneficiarilor: locuitorii orașului, elevii din ciclul liceal/învățământ profesional, inclusiv cele provenite din grupurile vulnerabile;

Stadiul: finalizat;

Prin proiect s-a realizat reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale al Liceului Tehnologic Kós Károly.

Impactul proiectului a fost îmbunătățirea calității infrastructurii de educație și dotarea școlii pentru asigurarea unui proces educațional la standarde europene și creșterea gradului de ocupare a infrastructurii educaționale.

2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC

2.1 Prezentarea generală a teritoriului SDL

2.1.1 Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului

Conform Decizie GAL Nr.10/ 27.10.2017

Zona distinctă nr 1. - Zona Budvar se află în partea de vest a municipiului Odorheiu Secuiesc pe malul stâng a râului Târnava Mare. Este sub forma unui triunghi care are latura vestică și sudică Str Budvar iar latura estică constituie Str II. Rakoczi Ferenc (între nr 1-143) cu prelungirea laturei atât spre nord cât și către sud. Nu departe de unirea Straziilor Budvar și Rakoczi înspre râul Târnava Mare, către vest aproape perpendicular pe str Budvar (între nr 1-70) face parte Zonei 1 și străzile Băii Sărate între nr. 1- 46 și str Borsairet între nr. 1- 36. ZUM-ul Budvar se află la cotitura vestică a străzii Budvar între numerele 47 - 55 și este constituit din blocuri tip ghetou.

Zona distinctă nr. 2. - Zona Văii – cu ZUM pe strada Văii este situată în parte sud – sud-est al municipiului în mare parte pe dealul Kuvar și Cerehat. Se întinde între starda Văii la sud, Str II Rakoczi Ferenc la vest și nord-vest, str Stejarului la nord -nord-est care este și granița către centru, apoi cimitirul romano-catolic și Grădina Popilor la nord-est iar la sud și sud-est are ca hotar cimitirul evreiesc, creasta dâmbului Kuvar, izvoarele balneare secate din str Bazinului.Str. Cserehát 2 blocuri ANL 36 apt; Str. Kis Gergely cu 120 apt; Piața Árpád 60 apt.; Str. Dâmbului 1-27; Str. Serg. Imecs László 1-37; Str. Kuvar 1-82; Str. Stejarului 1-31; Str Vasarhelyi Gergely 1-2; și Str. Văii 1-31.

Zona distinctă nr 3. - Zona Recoltei – cu ZUM pe str.Recoltei/Szenakert - se află la partea nord-estică a municipiului cu hotarele: începând cu str Beclean între numărele 1-80 ca și o axa longitudinală care se ramifică către nord începând cu str Strandului, trecând râul Târnava Mare continuându-se pe malul drept a râului la nr 84 str Livezii, apoi continuă spre nord cu str Trecătoarei nr 14 de unde o ia prin str Bradului la est și se întoarce de la nr 29 a străzii Digului prin str Cadișeni către str Torok Ferenc și trece podul Târnavei întâlnindu-se iarăși cu str Beclean. Pe malul stâng a râului zona se întinde către nord-est până la înălțimea străzii Remenyik Sandor de unde se cotește către est mai întâi apoi spre sud și paralel cu str Beclean dealungul străzii Recoltei trecând prin câmp și străbătând ZUM-ul Recoltei/Szenakert prin capătul celălalt a străzii Recoltei întâlnind iarăși str Beclean închide granițele Zonei 3. În Zona 3 majoritatea gospodăriilor sunt case cu curte, fără blocuri. Pe malul Târnavei sunt grădini arabile și livezi iar în partea estică sunt în mare parte pășuni.Str. Beclean 80-245; Str. Strandului 1-21; Str. Potecii 1-4; Str. Rânduncii 1-6; Str. Frunzișului 1-4; Str. Salcânilor 1-18; Str. Fagului 1-17; Str. Mikes Kelemen 1-46; Str. Carierei 1-24; Str. Pomilor 1-8; Str. Cădișeni 1-77; Str. Livezilor 1-84; Str. Trecătoarei 1-14; Str. Digului 1-29; Str. Bradului 1-38; Str. Török Ferenc 1-8; Str. Reményik Sándor 1-19; Str. Recoltei 1-15 și ZUM.

Zona distinctă nr 4. - Zona Centrul istoric – Sâmbătești – ZUM pe str Ciorii - se întinde pe o arie mare Aleea Teilor- 300 apartamente, , str Scurtă – 36 ap., str Insulei – 480 ap., Intrarea Carpati- 160

ap., , Intrarea Calonda – 60 ap. , Aleea Techend – 120 ap. și câte 2 blocuri de pe str Tomcsa Sandor – 80 ap., respectiv Tamasi Aron 20 ap. ; și două garsoniere de pe Str. Nicolae Bălcescu cu 40 apartamente. Case tip parter și/sau cu maxim 2 etaje: Piața Márton Áron nr 1-10; Piața Kókereszt nr 1-6; Piața Városháza nr 1-16; Str. Sîntimbru nr 1-60; Str. Szentjanos 1-35; Str. Școlii nr 1-17; Str. Fântânei nr 1-6; Str. József Attila nr 1 -46; Str. Pintenii nr 1-6; Str. Attila nr 1-31; Str. Curtea Cizmarilor nr 1-6; Str. Kossuth Lajos nr 1-56; Str Cetatii nr 1-14; Str. Eötvös József nr 1-43; Str. Kornis Ferenc nr 1-45; Str. Petőfi Sándor nr 1-24; Str. Tompa László nr 1-71; Str. Lacului nr 1-15; Str. Strâmbă nr 1-4; Str. Baróti Szabó Dávid nr 1-34; Str. Tamási Áron nr. 1-107; Str. Orbán Balázs nr 1-122; Str. Albinelor 1-28; Str. Forteni nr 1-59; Str. Câmpului nr 1-57; Str. Sâmbătești nr 1-46; **Str. Ciorii nr 1-20** (dar după inundațiile din 2005 au fostreconstruite doar 11 case) - **ZUM**; Str. Mihail Sadoveanu nr 1-77; Str. Pantei (până la str. Tamási) nr 1-17; Str. Wesselényi Miklós (până la str. Tamási) nr 1-19; Str. Ion Creangă nr 1-14; Str. Gheoghe Doja nr 1-16; Str. Varga Katalin nr 1-24; Str. Benkó József nr 1-28; Str. Șoimilor nr 1-6; Str. Nicolae Bălcescu 1-69; Str. Homorod nr 1-60; Str. Kőrösi Csoma Sándornr 1-35; Curtea Mihai nr 1-21; Curtea Cojocarilor nr 1-3; Str. Bethlen Gábor până la nr. 100; Str. Kriza János nr 1-22; Str. Uzinei nr 1-30; Str. Târnavei nr 1-28; Str. Bíró Lajos nr 1-14. ;

Total : 11806 persoane în 2196 gospodării, din care 930 de etnie roma

2.1.2 Principalele caracteristici geografice

Teritoriul SDL este străbătut de râul Târnavă Mare și se întinde pe cele două maluri dealungul orașului de la intrare din nord către ieșire spre sud-sud- vest. Marginile teritoriul SDL-ului sunt și granițele naturale ale orașului cu terenuri arabile, pășuni, livezi și fânețe. Cele patru Zone au ca epicentre zone vechi cu comunități tradiționale, fostul sat Beclean și fostul sat Cădișeni formează astăzi Zona 3 dinspre nord-nord-est; fostul sat Smbătești este Zona 4 spre nord-nord-vest; centrul istoric Odorheiul propriu-zis tot Zona 4; iar Zonele 1 și 2 au format partea de miez al așa zisei Rokavaroș (Orașul vulpilor). În Zona 1 sunt și terenuri libere, neconstruite precum și urmele Băii sărate abandonate de mult. În Zona 2 sunt pășuni la marginea de est și sud cu Izvoare balneare secate și abandonate la sud. Cele două Zone sunt învecinate, granița pe o porțiune lungă este str II Rakocsi Ferenc. Zona 3 menține încă aspectul tradițional cu grădini, livezi, terenuri arabile, pășuni și fânețe la margini. Zona 4 geografic este divizată în patru semicartiere; Târnavă Mare împarte în două la mijloc din nord spre sud iar pârâul Varga dinspre est care se varsă în Târnavă imparte Centrul istoric într-o parte nordică și una sudică. Pârâul Seike dinspre nord-nor-vest înainte să se varse în Târnavă imparte Sâmbăteștiul la fel în două părți aproape egale. Relieful teritoriului este aproape plată – aflându-se în mijlocul Bazinului Odorhei pe malul râului Târnavă Mare. Doar Zona 2 este pe dealuri cu pantă dinspre est-sud-est către valea Târnavei, către Zona 1 și către Centrul istoric.

2.1.3 Patrimoniul natural

Pe teritoriul SDL-ului sunt ape curgătoare. Cel mai important este râul Târnavă Mare care dealungul cursului curge prin trei Zone distincte Z1;Z3: Z4. - exceptând Zona 2. Pârâurile mai însemnate care terc prin Zonele distincte sunt: pârâul Arpad în Zona 3; pârâul Seike și pârâul Varga în Zona 4. În Zonele 1 și 2 nu sunt ape curgătoare dar sunt mai bine zis au fost, cu potențial de revitalizare, izvoare cu efecte balneare; Băi sărate, izvoare balneare cu afecțiuni benefice diferitelor boli. Zonele distincte identificate nu au bariere accentuate între ele, nici bariere artificiale cerate pentru a fi

bariere. Totuși se poate constata că ZUM-urile din Zonele 1 și 3 sunt într-un fel izolate. ZUM-ul 1 din Budvar este la marginea sud-vestică a Zonei 1 înconjurat de firme cu terenuri aferente mari fără ca să fie direct învecinat cu casele majoritarilor iar pe de altă parte are ca graniță râul Târnava. Zona 3 de pe str Recoltei este la fel la marginea Zonei însă cu unele case având vecini neromi. Între ultima casă de pe str Recoltei către mahalaua Szenakert este o distanță de cel puțin 500 de metri către pășuni fiind un fel de cătun separat. În Zona 4 - Zona Centrului istoric și Sâmbătești ZUM-ul este o străduță mică pe malul pârâului Seike însă în imediata vecinătate cu locuitorii majoritari. În Zona 4 mai sunt zumulețe de câte două-trei gospodării învecinate dar dispersate pe între teritoriul a Zonei neputând fi identificate ca ZUM-uri valabile. În Zona 2 ZUM-ul de pe str Văii la fel este la marginea Zonei însă nu are bariere între ZUM și gospodăriile majoritare. Din fericire nicio zonă nu este situată lângă groapă de gunoi sau lângă o stație de epurare nici pe lângă canale de deversare. Totuși ZUM-ul din Zona 4 - str Ciorii fără să fi fost cunoscut ca zonă inundabilă în anul 2005 a suferit de inundații, datorită unor ploi torențiale pârâul Seike a cauzat avarii pe teritoriul întregului Sâmbătești, astfel și în ZUM.

2.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural

Edificiile principale se găsesc în Zona 4 – Centrul istoric – Sâmbătești. Sediul Primăriei construit în anul 1895; bisericile reformate și bisericile romano-catolice; *Casa de Cultură Municipală*; casele de locuit vechi din centru; Cetatea Szekely Tamad; Liceul reformat; Liceul Tamasi Aron; Parcul eroilor; *Casa de cultură din Sâmbătești*; Biserica Ortodoxă;

În Zona 3 - biserica romano-catolică din str Beclean ; *Casa de cultură a zonei Becleanului*; În Zona 2 – ruinele fostei *Observator astronomic*; *clădirea modernă a Liceului Marin Preda*; iar în Zona 1 – blocurile tip ghetou care sunt locuite dar necesită renovări/reabilitare urgentă; *Centrul comercial și de recreere Rakoczi*; Piața mare pentru mărfuri second hand.

2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)

2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL

La baza tuturor analizelor pe care se bazează SDL-ul este Studiul de referință, elaborat direct cu această ocazie între perioada de 1 octombrie – 15. octombrie 2017. Pentru a colecta datele necesare *Studiului de referință s-au aplicat 736 chestionare din care 199 în ZUM-uri, METODOLOGIA și instrumente de cercetare* au asigurat implicarea cetățenilor din comunitățile identificate ca țintă. S-au colectat date generale socio-economico-istorice a Municipiului Odorheiu Secuiesc; date relevante despre istoricul zonelor (și ZUM-urilor) expuse marginalizării sociale și sărăciei; date generale privind - Poziționarea geografică; Populația și caracteristicile demografice; Ocuparea, mediul de afaceri la nivel local și protecția socială; Educația; Locuirea și accesul la utilități; Accesul la instituții și servicii publice (în principal servicii sociale, medicale/ medico-sociale); Organizarea și coeziunea comunității și relațiile cu exteriorul; și privind Proiecte desfășurate anterior în zonă. În urma analizei datelor obținute s-au identificat, s-au delimitat și s-au validat zonele marginalizate și a zonele funcționale aferente. Am identificat 4 Zone distincte cu câte un ZUM în fiecare , care conform reglementărilor au fost declarate ZUM-uri de comunități roma. Pe baza Studiului de referință am fost capabili ca să descriem fiecare zonă distinctă identificată în teritoriul SDL. Am reușit să identificăm persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială de pe raza

teritoriului SDL . Am identificat principalele probleme cu care se confruntă populația din fiecare zonă distinctă a teritoriului SDL, sub aspectul problemelor legate de infrastructură și locuire, educație și satutul ocupațional al adulților, veniturile și cheltuielile gospodăriilor, educația copiilor, accesul la servicii (publice, sociale, medicale, medico-sociale etc), organizarea și relațiile de la nivelul comunității, relațiile din afara comunității (cu comnitatea nemarginalizată, cu primăria, cu serviciile publice etc) și imaginea publică a zonei (reflectarea în mass-media locală și/sau națională)Am identificat nevoile persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială de pe raza teritoriului SDL și a fiecărei zone distincte incluse. Am identificat a nevoile, resursele și problemele populației din teritoriul SDL. S-au identificat propunerile și sugestiile comunității pentru rezolvarea problemelor. În analiza și prioritizarea problemelor și în prioritizarea măsurilor de intervenții s-a folosit de implicarea largă a comunităților țintă, a societății civile, a specialiștilor și a reprezentanților APL-ului și al instituțiilor din municipiu. În cadrul metodologiei au fost utilizate atât metode cantitative cât și metode calitative.

Metodele cantitative reprezintă colectarea de date din documentele de referință al APL - Strategia integrată de dezvoltare durabilă a Municipiului Odorheiu Secuiesc pe perioada 2015-2020 cu completări de date recente furnizate de diferitele compartimente ale APL-ului; din Strategia de dezvoltarea serviciilor sociale acordate de furnizorii publici și privați la nivelul- municipiului Odorheiu Secuiesc pentru perioada 2017 – 2020; și Chestionare comunitare aplicate . Chestionarul a fost conceput și elaborat pentru identificarea potențialelor grupuri țintă conform Documentului A din Documente suport pentru elaborarea secțiunilor Strategiei de Dezvoltare Locală. (Model chestionar anexat) Metode calitative aplicate au fost: a) aplicarea Chestionarelor pentru identificarea problemelor comunității pe baza Documentului B / Model fișă a problemelor comunității. (Model chestionar anexat); b) organizarea de câte trei întâlniri focus-grupuri în toate cele patru Zone marginalizate cu participanți femei, bărbați, romi și ne-romi; c) organizarea unor discuții de grup în două rânduri cu reprezentanți instituționali, ONG-uri și specialiști de la nivel local La aplicarea Chestionarelor am avut în vedere orientările Documentelor suport și am efectuat o cercetare exhaustivă adresând tuturor gospodăriilor din Zona Urbană Marginalizată identificată. În zonele funcționale aferente ne am orientat după o metodă sociologică care avea în vedere numărul populației din zona funcțională aferentă și o schemă de selecție pentru reprezentativitate folosit de sociologi. În urma analizelor am aplicat metoda de a Chestiona gospodăriile din 4 în 4 ținând cont ca să nu oitem nicio stradă din zona respectivă.

2.2.2. Validarea și declararea zonei/ zonelor urbane marginalizate

Tabel 1. ZUM 1 Budvar: 501 persoane din care romi: 491 persoane (98,00 %) ZUM – Roma			
Criteria / Dimensiune	Indicatori cheie	Praguri minimale	
Capital uman	Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	87,95 %
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	3,57 %
	Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația	20,5%	39,36 %

		totală	
Ocuparea forței de muncă	Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ	22,5%	67,67%
Locuire	Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m ² pe persoană)	54%	96,62 %
	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	85,81 %

Tabel 1. Zona 2 - ZUM 2 – Văii – 66 locuitori; din care 45 pers. Roma- 68,18 % - ZUM roma

Criterii / Dimensiune	Indicatori cheie	Praguri minimale	
Capital uman	Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	80,43 %
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	0 %
	Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	33,33 %
Ocuparea forței de muncă	Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ	22,5%	97,82 %
Locuire	Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m ² pe persoană)	54%	88,88 %
	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	94,44 %

Tabel 1. ZUM 3 – Recoltei/Szenakert - 110 loc. din care 95 pers roma – 86,36 % - ZUM roma

Criterii / Dimensiune	Indicatori cheie	Praguri minimale	
Capital uman	Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	99.01 %
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	4,54 %
	Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	53,63 %
Ocuparea forței de	Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă	22,5%	100 %

muncă	sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ		
	Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m ² pe persoană)	54%	100 %
Locuire	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	95,45 %

Tabel 1.Total pop.ZUM 4. str Ciorii: 39 persoane, din care 21 persoane roma (53,84 %) ZUM roma

Dimensione	Indicatori cheie	Praguri minimale	
Capital uman	Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	83,33 %
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	0 %
	Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	23,07 %
Ocuparea forței de muncă	Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ	22,5%	96,66 %
Locuire	Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m ² pe persoană)	54%	54,54 %
	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	63,63 %

2.3 Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL

În acest subcapitol sunt descrise în detaliu zonele distincte și ZUM ce au fost selectate pentru intervenții DLRC aflate pe teritoriul SDL, pe baza datelor din Studiul de referință.

2.3.1 Populația și caracteristicile demografice

Teritoriul SDL:

- numărul de locuitori: 11806; structura populației pe categorii de vârstă: 0-17: 2110 – 17,87 %; între 18-64 ani: (6703) – 56,77 %; gen: bărbați: 48,07 %; femei: 51,92 %; etnie: maghiari 86,32 % (10192); roma: 10,69 % (1251); români: 1,32 % (156); 0,94 % (111) nu răspunde
- nivelul de educație și calificare a adulților: (1961) 29,25 %; (2795) 41,69 %

- participarea la educație a copiilor (0-17 ani), rata abandonului școlar și rata părăsirii timpurii a școlii, motivele abandonului școlar și ale părăsirii timpurii a școlii: 7,45 % - din cauza condițiilor de viață și lipsa motivării din partea părinților
- tendințele demografice: adulți/ copii/ persoane peste 54 ani, persoane vârstnice etc.
- proporția populației de 15 -64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu): 29,25 %
- proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice: 1,77 % (210)
- proporția copiilor (0-17 ani) din populația totală: 17,87 % (2110)

ZUM – urile:

ZUM 1: Numărul de locuitori: 501; structura populației pe categorii de vârstă: 0-17 ani 40 %; 18-64 ani (318) 59 , 7 %; peste 64 ani 0,3 % ; gen: femei 51,3 %; bărbați 48,7 %; etnie; 98 % roma; 1,39 % români; 0,6 % maghiari;

ZUM 2: 0 -17 ani 22 pers., 18-64 ani 43 pers. Peste 64 ani 1 pers. ; gen: 33 bărbați ; 33 femei; etnie: 68,18 % roma; 19,69 maghiari; 12,12 % români

ZUM 3: 0-17 ani: 15,81 % ; 18-64 ani: (1103) 49,71 %; peste 64 ani 34,46 % ; gen: 48,00 % bărbați, 52 % femei; etnie: 94,91 % maghiari; 5 % nu răspunde

ZUM 4: 0-17 ani: 23,07 %; 18- 64 ani: 71,79 %; peste 64 ani: 5,12 % ; gen: 56,41 % bărbați, 43,58 % femei; etnie: 53,84 % roma; 46,15 % maghiari

ZUM 1.: nivelul de educație și calificare a adulților; (280) 87,9 % cu max 8 clase; 1 % calificați;

ZUM 2: 80,43 % cu max 8 clase; 6,8 % calificați (3 pers)

ZUM 3: (50) 99.01 % cu clase până 8 clase; nivel de calificare: 0 !!

ZUM 4: 83,33 % cu max 8 clase; calificări: 0 %

ZUM 1: participarea la educație a copiilor (0-17 ani), rata abandonului școlar și rata părăsirii timpurii a școlii, motivele abandonului școlar și ale părăsirii timpurii a școlii; 20 % cauzele lipsa motivării, condiții vitrege de locuit

ZUM 2: 20 % - cauzele lipsa motivării, condiții vitrege de locuit: 13, 63 % (3 copii)

ZUM 3: 17 % pe motive de condiții grele și lipsa motivației

ZUM 4: 66,66 % !!!! părinții iau cu ei la munci; mai mult sunt în străinătate decât acasă.

Tendențele demografice: adulți/ copii/ persoane peste 54 ani, persoane vârstnice: nr vîrstnicilor este foarte mică !!! nr. copii și tinerii sub 18 ani relativ mare; ZUM tânăr în ansamblu.

ZUM 1: proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice: 3,57 %

ZUM 2 și ZUM 4 : 0 %

ZUM 3: 4,54 % (5 pers)

ZUM 1: proporția copiilor (0-17 ani) din populația totală: 40 %; ZUM 2: 33,33 %; ZUM 3: 53,63 %; ZUM 4: 23,07 % (9)

Zone – fără ZUM

Zona 1: numărul de locuitori: 1709 (fără ZUM1); structura populației pe categorii de vârstă 17 pers - 0-17 ani 10 %; între 18-64 ani: 1048 pers - 61,36 % : peste 64 ani: 505 pers - 29,54 %; gen: 47,7 bărbați; 52,3 femei; etnie. 100 % maghiari

Zona 2: 1964 (fără ZUM 2); structura populației pe categorii de vârstă 0-17 ani 26 %; 18-64 ani 64,14 % (1260); peste 64 ani: 5,9 % gen: 47,7 bărbați; 52,3 femei; etnie. 93,7 % maghiari; 5,11 % români; 1,18 % roma (cca: 23 roma)

Zona 3: 2220 pers (fără ZUM 3); structura populației pe categorii de vârstă: 0-17 ani: 15,81 % ; 18-64 ani: (1103) 49,71 %; peste 64 ani 34,46 % ; gen: 48,00 % bărbați, 52 % femei; etnie: 94,91 % maghiari; 5 % nu răspunde

Zona 4: 5197 pers (fără ZUM 4); structura populației pe categorii de vârstă: 0-17 ani: 15,22 %; 18-64 ani: 55,38 % (2878) ; peste 64 ani: 29,47 % ; gen: 48,27 % bărbați, % 51,72 % femei; etnie: 0.91 % români; 11,12 % roma; 86,35 % maghiari

Zona 1: nivelul de educație și calificare a adulților: 283 pers - 27 % cu max 8 clase; 587 pers - 56 % % calificați;

Zona 2: (386) 19,66 % cu max 8 clase; 45 % calificați; (567)

Zona 3: (140) 12,75 % cu clase până 8 clase; nivel de calificare: 53 % (585)

Zona 4: 26,21 % cu max 8 clase; 57,02 % calificați.(1640)

Zona 4: participarea la educație a copiilor (0-17 ani), rata abandonului școlar și rata părăsirii timpurii a școlii, motivele abandonului școlar și ale părăsirii timpurii a școlii: 6,10 % (48) Zona Zona 1 , Zona 2 și Zona 3: 0 %

Zona 1: proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice: 0 % ; Zona 2: 0 % Zona 3: 0,49 % (11 pers); Zona 4: 2,75 % (143)

Zona 1: proporția copiilor (0-17 ani) : 10 % Zona 2: 26 %; Zona 3: 15,81 %; Zona 4: 15,22 %

2.3.2 Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială

Populația ocupată:

ZUM 1 – Procentul persoanelor ocupate : 16,38 % (din care o parte doar ocazional și fără contract de muncă); 55 % bărbați, 45 % femei; sector de activitate: construcții, industria ușoară, servicii.

Zona 1(fără ZUM): Procentul populației ocupate: 51 % dar 44 % sunt pensionari !!; pe sexe: 50-50 %; sectoare de activitate: inreprinzători, industria ușoară, tâmplărie, strungar,pedagogie

ZUM 2: proporția persoanelor ocupate: 9 %; Bărbați: 100 %; sector de activitate: construcții, servicii, Zona 2 :(fără ZUM) ocuate: 41 %; 51,4 % femei, 48,6 % bărbați; 4 % pensii și ajutoare; 3,6 % fără

CIM; sector activitate: industria ușoară, servicii, construcții, învățământ, sănătate, întreprinzători, instituții de stat;

ZUM 3: persoane ocupate 0 % !!; diferite domenii:

Zona 3 :(fără ZUM) ocupate: 75 %; Bărbați: 50,79 %, Femei: 49,20 %; sectoare de activitate: diferite domenii: construcții, servicii, industria ușoară, sănătate, comerț

ZUM 4 : persoane angajate: 3,5 %; întreprinzător comerț; Femeie: 100 %;

Zona 4:(fără ZUM): ocupate: 43,72 %; bărbați : 52,87 %; femei: 47,14 %; sectoare de activitate: servicii, învățământ, construcții, sănătate, comerț, industria ușoară, industria lemnului, metalurgie,

Tineri (16-24 ani) care nu sunt încadrați în muncă și nici nu urmează o formă de educație sau formare, șomeri, persoane inactive;

ZUM 1: 38 tineri ; persoane fără loc de muncă: (224) - 75 %;

Zona 1 (fără ZUM) persoane inactive 7 %;

ZUM 2: 3 tineri; persoane inactive: 90 % (39 pers)

Zona 2 (fără ZUM): tineri 0 %; persoane inactive: 2 %

ZUM 3: 9 tineri (34 %) ; persoane inactive: 60 % (31 pers)

Zona 3 (fără ZUM) tineri 0 %; persoane inactive: 5,8 %

ZUM 4: 5 tineri care nu merg la școală dar nici nu au loc de muncă 100 % ; persoane inactive: 93 %;

Zona 4 (fără ZUM): tineri fără loc de muncă și neșcolarizați: 9,7 % ; persoane inactive: 18 %

Principalele surse de venit ale populației și situația financiară

ZUM 1: Venituri principale: subvenții pt copii 26 %; munci ocazionale: 19 %; risc de sărăcie: 92 %

Zona 1 (fără ZUM) 55,55 % venituri din pensii; 37 % din salarii; 24 % risc de sărăcie

ZUM 2: principale surse de venit: pensie, ajutor, munca ocazională 88 %; risc de sărăcie: 100 %

Zona 2 (fără ZUM) : principale surse de venit: salarii și pensii: 95 %; risc de sărăcie: 3,4 %

ZUM 3: principale surse de venit: 37,25 % subvenții pt copii; munci ocazionale: 33,33 %; alte ajutoare 29 %; risc de sărăcie : 100 %

Zona 3 (fără ZUM): principale surse de venit:44,31 %; salarii: 40,9 %

ZUM 4: principale surse de venit: munci ocazionale (și străinătate) 96 %; risc de sărăcie: 64 %;

Zona 4 (fără ZUM); principale surse de venit: 50,63 % din salarii și 34,36 % din pensii; risc de sărăcie: 37 %

2.3.3. Locuire și acces la utilități

Situația locuirii și accesului la utilități au fost analizate din următoarele puncte de vedere:

- copii și tineri ai străzii, persoane fără adăpost din raza respectivă;
- tipurile de locuințe;
- proprietatea asupra locuințelor;
- nesiguranța locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală;
- proporția locuințelor supraaglomerate
- starea și calitatea locuințelor;
- dotarea locuințelor cu bucătărie și baie;
- conectarea locuințelor la utilități (alimentarea cu apă, sistemul de canalizare, gaze naturale și energie termică, energie electrică, serviciul de salubritate locală);
- situația datoriilor la utilități

Zonele distincte și ZUM-uri:

Copii și tineri ai străzii, persoane fără adăpost din raza respectivă:

- în ZUM 1; 2;3; 4; – din ferecire nu s-au constatat copii ai străzii în niciuna dintre ZUM-uri. Persoane fără adăpost sunt în jur de 15 – 17 pe nivel de oraș însă nu fac parte din ZUM-uri și Zonele distincte.

Tipurile de locuințe și nesiguranța locativă; proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală:

- Zona 1 și ZUM 1. nr gospodării: 224 din care 148 sunt apartamente din blocuri care formează ghetoul din str Budvar. Restul gospodăriilor sunt case cu curte, maxim cu un etaj. Blocurile sunt blocuințe sociale în sensul că majoritatea locuitorilor nu plătesc chirii fiindcă nici nu știu cine este proprietarul...Doar 14 % sunt în proprietate personală. 49 % plătesc chirii/taxe către APL. Este o situație foarte confuză care se așteaptă ca să fie clarificată pe parcursul proiectului.
- Zona 2 și ZUM: 2. nr locuințe: 348, majoritatea sunt blocuri relativ nou construite cu carte funciară și cu proprietăți clare. Casele din ZUM 2 însă sunt cu situații neclare în cea ce privește proprietățile. Două din cei 18 case locuite de romi sunt în proprietate privată restul sunt considerate proprietăți private dar fără avize și fără carte funciară clară. (10 locuințe sunt pe terenul Parohei Ortodoxe? Nu e clar!)
- Zona 3 și ZUM 3: nr gospodării: 305. Majoritatea sunt case particulare cu parter sau cu un etaj. ZUM-ul este constituit din 22 de locuințe din care trei sunt case normale cu acte de proprietate dar restul sunt de tip mahala pe marginea orașului ba chiar la 1,2 km în afara caselor de locuit fără nici măcar cu drum. Cartea funciară este neclară, nu sunt avize de construire.
- Zona 4 și ZUM 4: nr locuințe: 1319. În partea de pe malul stâng a Târnavei sunt în mare parte blocuri cu carte funciară și proprietăți clare. Sunt două blocuri garsoniere în proprietatea autorității publice cu chirii ieftine. În partea de pe malul drept la fel sunt garsoniere de proprietate instituțională (Liceul Eotvos Jozsef) cu chirii ieftine. Aceste garsoniere nu se pot declara ZUM-uri din cauza că nu sunt copii și tineri în procentul prevăzut. În ZUM-ul 4 sunt 11 case nou construite după inundațiile din 2005, dar sunt și case tip mahala. Nu sunt cartile funciare clare. Nu sunt avize de construire.

Proporția locuințelor supraaglomerate

- Zona 1 și ZUM 1.: Ghetoul din Budvar ghetoul este supraaglomerat în 96 % În restul Zonei supraaglomerarea nu este semnificativă.
- Zona 2 și ZUM 2: Blocurile și case nu sunt supraaglomerate, dar ZUM-ul DA în proporție de 88 %.
- Zona 3 și ZUM 3: Nu este semnificativă a supraaglomerarea în Zonă dar în ZUM toate locuințe sunt supraaglomerate - 100 % !
- Zona 4 și ZUM 4: Gasonierele din Intrarea Techend sunt supraaglomerate în 100 %; garsonierele de pe str Nicolae Bîlcescu la fel sunt supraaglomerate. Casele din ZUM doar în 54, 45 % abia peste barem.

Starea și calitatea locuințelor; dotarea locuințelor cu bucătărie și baie;conectarea locuințelor la utilități; situația datoriilor la utilități

- Zona 1 și ZUM 1: În ghetou situația, starea locuințelor este foarte gravă. Apa este introdusă în proporție de 31 %.; Nu are bucătărie 65 % din locuințe; Baie nu este în 71 % din locuințe. Gospodării care sunt datorii cu facturi: 35 %. Nemuțumirea cu condițiile de locui: 100 % ! Nu are acces la apă 32 %; Nu are electricitate 24 % din gospodării.
- Zona 2 – ZUM 2: Starea locuințelor în ZUM este gravă. Nu este apă în locuințe 93 %. În două case nu este electricitate. Nu este canalizare 100 %; Nu are bucătărie 34 %; Nu are baie 89 %.; datorii către facturi: 62 % [n ZUM ; și 35 % în Zona aferentă;
- Zona 3 și ZUM 3 : Starea locuințelor din Zona distinctă este bună. Majoritatea caselor sunt cu parter maxim cu un etaj. Aproape toți au curte.În ZUM – Recotei - însă cu excepția a două case toate sunt degradate. În Szenakert toate sunt de tip mahala, stare foarte proastă. Nu este apă deloc în jurul caselor. Nici izvor ca lumea. Nu este drum deloc pe o distanțp de 1,2 km. Electricitatea lipsește în Szenakert, doar câteva rezolvări clandestine fără vreun aviz. Nu au bucătărie: 73 %; Nu are baie: 100 %; Au datorii la plata facturilor: 45 % în ZUM și 44 % în Zona aferentă.
- Zona 4 și ZUM 4: În zona Centru tipul locuinețor sunt de două feluri: Blocuri și case particulare. Blocurile și majoritatea caselor sunt în stare bune. În centru însă majoritatea caselor sunt vechi de peste 100 – 150 de ani (unele chiar mai vechi !), nu sunt în stare bună și pe deasupra circulația aglomerată contribuie zilnic la deterioarea continuu a caselor. Nu este ZUM validat în partea de est a Zonei, garsonierele presupuse anterior nu s-au put valida ca ZUM. În partea de vest a Zonei, peste râul Târnavă, toate locuințele sunt mici cu parter și cel mult cu un etaj doar două garsoniere sunt – tip bloc – care deasemenea nu s-au putut delara ZUM. În zonă există doar un singur ZUM , validat pr str Ciorii unde casele sunt nou,construite după inundațiile din 2005, fără vize și fără canalizare. Au mai rămas și 5 case în stare foarte proaste. Majoritatea romilor în Zona 4 sunt dispersate pe teritoriu neformând ZUM propriu zis dar casele lor sunt la fel degradate. Au greutăți în plata facturilor: din ZUM 73 % , nu are baie 27 % și 10 % bucătărie.; în Zona aferentă: au probleme cu facturile 45 %; nu are baie 31 % (din cauza garsonierelor unde sunt dușuri comune pe etaje)nu au bucătării : 26 % .

2.3.4 Accesul la instituții și servicii publice

Pe teritoriul SDL serviciile sociale/ medicale/ socio-medicale sunt imediat accesibile în Zona distinctă 4 – Centrul istoric-Sâmbătești, Aici se află Policlinica și Spitalul Municipal. Dentiști și medici sunt accesibili relativ ușor. În Zonele 1; 2; și 3 nu se află aceste servicii doar la distanțe între 2,5 – 3,0 km.

Privind serviciile educaționale : creșă/grădiniță este prezentă în trei Zone; Zona 1;3 și 4. În Zona 2 nu este grădiniță dar nu este departe de centrul Zonei. Clasele primare sunt accesibile direct în Zonele 1; 2 și 4 iar în Zona 3 doar la 2 km. Învățământul gimnazial este prezent doar în Zonele 2 și 4. Elevii din Zona 3 și 1 sunt nevoiți să se deplaseze distanțe între 2 – 3 km. Este adevărat că învățământ liceal este și în Zona 1 dar elevii roma din ZUM nu frecventează aceste cursuri. Din păcate nici elevii din ZUM-ul din Zona 3 nu sunt școlarizați la acest nivel nu tocmai din cauza distanței.În Zonele 2 și 4 sunt licee la îndemână, iar Universitatea Babeș-Bolyai este la o distanță de 1,2 – 2 km din centrul Zonelor.

Servicii culturale și recreaționale: În afara Zonei 3 în celelalte Zone sunt terenuri de sport dar nu sunt accesibile publicului, aceste terenuri și săli de sport sunt în dotarea instituțiilor de învățământ și sunt utilizate doar de elevii respectivi. Nici teren de joacă nu este în niciuna dintre Zone. Case de cultură există în 3 Zone.Casa de cultură a Becleanului în Zona 3, Casa de cultură a Sâmbăteștiului; Casa de Cultură Municipală și Casa Tineretului în Zona 4; Cinematograful și Filarmonia în Zona 2.

Transportul public nu este semnificativ în Zone. Doar arterele principale a municipiului sunt acoperite de transportul în comun. Ruta acestor autobuze trece dealungul orașului atingând Zonele 1; 2; 4; și 3 din sud-sud-vest către nord-nord-est prin mijlocul localitățiiprin străzile Rakoczi – Bethlen Gabor – Beclean iar transversal prin marginea Zonei 4 până-n Centru o altă linie care însă nu acoperă necesitățile ZUMU-rilor în niciun fel.

Pentru petrecerea timpului liber locuitorii Zonelor preferă și accesează mai mult spațiile din afara orașului dat fiind faptul că sunt aproape marginile Zonelor de natura înconjurătoare.Din păcate nu sunt locuri de joacă pentru copii amenajate nici terenuri de sport pentru public.

Locurile de parcare sunt puține mai ales în Zona centru dar nici în celelalte Zone nu sunt locuri suficiente pentru parcare. Numărul autoturismelor s-a înmulțit iar străzile sunt foarte înguste.

2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM

2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

Zona 1.

1. Risc de sărăcie: nr persoane care sunt sub pragul riscului de sărăcie – 60% din mediana la nivel național a venitului disponibil lei per adult : **299 persoane**

2. **Se confruntă cu deprivare materială severă:** (cel puțin 4 din cele 9 elemente de deprivare respectiv nu își pot permite: să plătească chiria sau facturile la utilități, să asigure încălzirea adecvată a locuinței, să facă față unor cheltuieli neprevăzute, să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi, o săptămână de vacanță departe de casă, un autoturism, o mașină de spălat, un TV color, un telefon.) **Nr persoane adulți conforme GT : 304 (296 din ZUM și 8 din zona aferentă)**

3. **Persoane care tăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii : 431 persoane , toți din ZUM**

Alte categorii Grup țintă:

- persoane adulte șomere, inactive: 199 persoane (197 pers. Din ZUM și 2 din Zona); persoane care nu au acte de identitate (și copii fără CNP) 6 persoane deloc, iar peste 300 persoane au doar buletine de identitate provizorii din cauza lipsei de acte privind locuirea; persoane cu dizabilități : 18 persoane ; copii în situații de dificultate: 18 copii ; tineri care au părăsit instituțiile de tip rezidențial : 0; adulți cu copii în sistemul de protecție socială: 0 ; părinți antepreșcolariilor/ preșcolariilor/elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii: 0 ; persoane care au părăsit de timpuriu școala și care participă la programe de tip a doua șansă,

- tineri cu vârsta cuprinsă între 12-16 ani care au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei neabsolvite : 18 tineri

- tineri cu vârsta cuprinsă între 16-24 ani care au un loc de muncă dar care nu au absolvit învățământul obligatoriu: 23 tineri

- adulți cu vârsta cuprinsă între 25-64 ani care nu au absolvit învățământul obligatoriu: 129 persoane

- familiile fără o situație clară cu privire la actele de proprietate asupra locuinței și/sau terenului pe care locuiesc, precum și persoanele fără adăpost: 127 familii

- copii/ tineri/ adulți/ vârstnici cu probleme de sănătate mintală, cu măsură de protecție specială : 3 tineri

- victime ale violenței domestice și familiile cu risc de violență domestică, victime ale traficului de persoane: nedeclarate

Identificarea potențialelor Grup țintă - Zona 2.

1. **Risc de sărăcie:** nr persoane care sunt sub pragul riscului de sărăcie – 60% din mediana la nivel național a venitului disponibil lei per adult : **60 persoane, (din care 43 din ZUM, din care 23 de etnie roma)**

2. Se confruntă cu deprivare materială severă: (cel puțin 4 din cele 9 elemente de deprivare respectiv nu își pot permite: să plătească chiria sau facturile la utilități, să asigure încălzirea adecvată a locuinței, să facă față unor cheltuieli neprevăzute, să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi, o săptămână de vacanță departe de casă, un autoturism, o mașină de spălat, un TV color, un telefon.) **Nr persoane adulți conforme GT : 63 persoane (42 din ZUM și 21 din zona aferentă)**

3. Persoane care trăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii : 56 persoane , (din care 42 din ZUM)

Alte categorii Grup țintă:

- persoane adulte șomere, inactive: **51 persoane (48 pers. din ZUM)**
- persoane care nu au acte de identitate **34 persoane** au doar buletine de identitate provizorii din cauza lipsei de acte privind locuirea (proprietate sau chirie) toți din ZUM
- copii în situații de dificultate: **12 copii**
- tineri care au părăsit instituțiile de tip rezidențial : **0**
- adulți în penitenciar: **2**
- - părinți antepreșcolariilor/preșcolariilor/elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii: **8**
- persoane care au părăsit de timpuriu școala și care participă la programe de tip a doua șansă, din categoriile: **0**
- tineri cu vârsta cuprinsă între 12-16 ani care au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei neabsolvite : **3 tineri**
- tineri cu vârsta cuprinsă între 16-24 ani care au un loc de muncă dar care nu au absolvit învățământul obligatoriu: **6 tineri**
- adulți cu vârsta cuprinsă între 25-64 ani care nu au absolvit învățământul obligatoriu: **persoane – 16 pers (8 pers.din ZUM)**
- familiile fără o situație clară cu privire la actele de proprietate asupra locuinței și/sau terenului pe care locuiesc, precum și persoanele fără adăpost: **16 familii (toți din ZUM)**
- copii/ tineri/ adulți/ vârstnici cu probleme de sănătate mintală, cu măsură de protecție specială : **0**

Identificarea potențialelor Grup țintă - Zona 3

1. Risc de sărăcie: nr persoane care sunt sub pragul riscului de sărăcie – 60% din mediana la nivel național a venitului disponibil lei per adult : **52 persoane (45 din ZUM)**

2. Se confruntă cu deprivare materială severă: (cel puțin 4 din cele 9 elemente de deprivare respectiv nu își pot permite: să plătească chiria sau facturile la utilități, să asigure încălzirea adecvată a locuinței, să facă față unor cheltuieli neprevăzute, să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi, o săptămână de vacanță departe de casă, un autoturism, o mașină de spălat, un TV color, un telefon.) **Nr persoane adulți conforme GT : 101 adulți (45 din ZUM și 56 din zona aferentă)**

3. Persoane care trăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii : 50 persoane (45 din ZUM)

Alte categorii Grup țintă:

- persoane adulte șomere, inactive: 50 persoane (45 pers. Din ZUM și 5 din Zona)
- persoane care nu au acte de identitate 25 persoane deloc, iar 15 persoane au doar buletine de identitate provizorii din cauza lipsei de acte privind locuirea (proprietate sau chirie) - nu au CNP 2 persoane
- persoane cu dizabilități : 10 persoane (4 în ZUM)
- copii în situații de dificultate: 13 copii (din ZUM)
- tineri care au părăsit instituțiile de tip rezidențial : 0
- adulți cu copii în sistemul de protecție socială:
- părinți antepreșcolariilor/preșcolariilor/elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii: 26 pers.
- persoane care au părăsit de timpuriu școala și care participă la programe de tip a doua șansă, din categoriile: 0
- tineri cu vârsta cuprinsă între 12-16 ani care au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei neabsolvite : 0 tineri
- tineri cu vârsta cuprinsă între 16-24 ani care au un loc de muncă dar care nu au absolvit învățământul obligatoriu: 9 tineri
- adulți cu vârsta cuprinsă între 25-64 ani care nu au absolvit învățământul obligatoriu: 44 persoane
- familiile fără o situație clară cu privire la actele de proprietate asupra locuinței și/sau terenului pe care locuiesc, precum și persoanele fără adăpost: 21 familii
- copii/ tineri/ adulți/ vârstnici cu probleme de sănătate mintală, cu măsură de protecție specială : 2 tineri în ZUM, 6 bătrâni în zonă
- victime ale violenței domestice și familiile cu risc de violență domestică, victime ale traficului de persoane: nedeclarate

Identificarea potențialelor Grup țintă din Zona 4 -

- 1. Risc de sărăcie:** nr persoane care sunt sub pragul riscului de sărăcie – 60% din mediana la nivel național a venitului disponibil lei per adult : **101 persoane**
- 2. Se confruntă cu deprivare materială severă:** (cel puțin 4 din cele 9 elemente de deprivare respectiv nu își pot permite: să plătească chiria sau facturile la utilități, să asigure încălzirea adecvată a locuinței, să facă față unor cheltuieli neprevăzute, să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi, o săptămână de vacanță departe de casă, un autoturism, o mașină de spălat, un TV color, un telefon.) **Nr persoane adulți conforme GT : 196 persoane**
- 3. Persoane care tăiesc în gospodării cu o intensitate extrem de redusă a muncii : 172 persoane**

Alte categorii Grup țintă:

- persoane adulte șomere, inactive: persoane 132
- persoane cu acte de identitate în neregulă din cauza lipsei de acte privind locuirea (proprietate sau chirie) - 31 persoane
- persoane cu dizabilități : 23 persoane (17 bătrâni peste 65 ani)
- copii în situații de dificultate: 6 copii declarate (dar facilitatorii și pedagogii susțin că nr copiilor în situații de dificultate este mult mai mare - în jur de 30 – 35 cel puțin)
- tineri care au părăsit instituțiile de tip rezidențial : 0

- adulți cu copii în sistemul de protecție socială: 0 (nedeclarat)
- părinți antepreșcolariilor/preșcolariilor/elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii: peste 60 după declarațiile pedagogilor și a facilitatorilor
- persoane care au părăsit de timpuriu școala și care participă la programe de tip a doua șansă, din categoriile: 0
- tineri cu vârsta cuprinsă între 12-16 ani care au depășit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei neabsolvite : 0 tineri în clase dar 7 au părăsit școala
tineri cu vârsta cuprinsă între 16-24 ani care au un loc de muncă dar care nu au absolvit învățământul obligatoriu: 0 tineri
- adulți cu vârsta cuprinsă între 25-64 ani care nu au absolvit învățământul obligatoriu: 163 persoane
- familiile fără o situație clară cu privire la actele de proprietate asupra locuinței și/sau terenului pe care locuiesc, precum și persoanele fără adăpost: 12 familii –
- copiii/ tinerii/ adulții/ vârstnici cu probleme de sănătate mintală, cu măsură de protecție specială : 3 tineri
- victime ale violenței domestice și familiile cu risc de violență domestică, victime ale traficului de persoane: nedeclarate

2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor

1. Locuire : Problema cea mai mare: cartea funciară a locuințelor și a terenurilor nu este clarificată:

Zona Szénakert, str. Recoltei, ZUM Budvár. Neavând locuința de bază, nu au Carte de Identitate valabilă, și tot ce aparține de posesarea unui Cl.; Lipsa apei (Str. Recoltei, Szénakert) , toaletelor ; **Nu este drum** - pe timp de ploaie mersul este foarte anevoios în noroiul până la genunchi: copii până ajung la școală, sunt uzi ; Starea gravă a locuințelor, caselor (acoperisurile de bloc, casa scării, pivnite. În unele zone nu au voie să renoveze, pt. nu este în posesia lor ; Lipsa infrastructurii (Szénakert, Str Recoltei, Str Budvár, str Ciorii, str Forțeni) ; Probleme cu încălzirea locuințelor: colectarea lemnului de iarnă ; Lipsa curentului electric (Szénakert); Lipsa cureteniei, colectarea gunoierului (Z. Budvar) ; Nerespectarea timpului de liniște

2. Ocupare.: Greutăți în găsirea unui loc de muncă, datorită: stigmatizării, lipsei de buletin de id. permanent, nescolarizare, preconcepții ; Pregătirea profesională nu este în acord cu nevoile de pe piața muncii, lipsa de pregătire profesională ; Somaj în nr. foarte mare ; Muncă sezonieră ca zieri și fără carte de muncă, asigurare medicală ; Instituțiile nu-i primesc, nu pot rezolva probleme, trimiteră dintr-un loc la altu', transmiterea rezolvării problemelor ; Lipsa unui centru de recrutare a forței de muncă ; lipsa de antreprenori ; salarii foarte mici

3. Educație: Părinți analfabeti; Nu există motivatie pt. Școală; Discriminație la școală; Imbolnaviri frecvente la copii (din cauza calitatii locuințelor care este foarte slabă) duc la lipsa de la școală vește; lipsa locurilor de muncă – săracie– nivel de trai scăzut – nescolarizare – cerc vicios ; din cauza experiențelor negative a părinților, copiii nu sunt îndrumați să meargă la școală, nu simt importanța acesteia la reușirea în viață ; sentimentul de rușine din cauza săraciei – mai bine nu se confruntă la școală cu acest sentiment; grija de frații mai mici duce la absențe de la școală; cauze culturale: sarcini la vârsta fragedă, întemeierea familiei ; nu au informații privind bursele sociale, ajutor de reghizite

scolare, si/sau nu ajung la cei care au nevoie

4. Accesul la servicii : Lipsa de asigurari de sanatate; Lipsa acceptarii de catre Lipsa medicii de familie (ex ZUM Budvár); Conditii sub nivelul minim de trai (Szénakert); Nu exista infrastructura (Szénakert); Comportament necorespunzator din partea institutiilor, pasarea problemelor, trimiterea de la un loc, la altul

5. Imaginea publică: Stigmatizare, prejudecati, discriminare; Lipsa cunoasterii culturii si acceptarii reciproce intre etnii; Mass media se ocupa numai cu informatiile negative despre romi; Lipsa colaborarii intre etnii; Lipsa acceptarii romilor in locurile de distractie

6. Sanatate : Medicii de familie nu-i primesc pe locuitorii ZUM-urilor; Lipsa vaccinarii – nu exista medic care sa vaccineze, teama de efectele secundare ale vaccinelor, principii; Lipsa de educatie si informatii privind drepturile si sanatatea sexuala si reproductiva; Comportament necorespunzator din partea personalului medical, pe de alta parte neglijara corporala (lipsa apei); Dispensar foarte departe, sunt multi copii si adulti bolnavi cronici (doi copii astmatici, un copil cu un rinichi, unul cu probleme cu inima si astma (ex. Z. Szénakert)

7. Infrastrucura: Lipsa totala a apei in ZUM-ul 3 – Recoltei/Szenakert; Lipsa partiala a apei in locuinte in blocurile din ZUM 1- Budvar, in ZUM-ul 2 – Väii; Lipsa totala de drum in ZUM 3 – Recoltei/ Szenakert ; Starea degradata a drumului asfaltat in ZUM 1 – Budvar; Lipsa totala a energiei electrice in ZUM 3/Szenakert; Lipsa partiala a enetgiei electrice in ZUM 1 – Budvar si ZUM 2 – Väii; Lipsa totala a canalizarii in ZUM 3 – Recoltei/Szenakert; Lipsa de canalizare in ZUM-urile 1, 2, 4.; Imluminatul straziilor nu este solutianata in niciunul din cele patru ZUM-uri; Lipsa posibilitatii de mobilitate: lipsa transportului in comun

8. Spații publice urbane: Nu exista loc de joaca pentru copii in niciuna dintre cele 4 ZUM-uri ; Lipsa totala de drum in ZUM 3 – Recoltei/ Szenakert ; Lipsa trotuarelor toate cele 4 ZUM-urilor; Lipsa totala a parcurilor, a spatiilor verzi amenajate in toate cele 4 ZUM-uri

2.4. Actiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL

Prezentarea unor proiecte desfășurate în teritoriul SDL în ultimii 5 ani:

I.

Titlul proiectului:	<i>Promovarea centrului istoric al Municipiului Odorheiu Secuiesc”, Cod SMIS: 18522</i>
Perioada:	<i>24.03.2011 – 23.09.2013.</i>
Bugetul (în lei):	<i>1,040,639.74 lei</i>
Sursa de finanțare:	<i>Uniunea Europeană</i>
Aplicantul:	<i>UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc</i>
Partenerii:	<i>Nu este cazul</i>
Principalele activități:	<i>Participare la târguri și expoziții turistice în țară și în regiune; Marketing electronic (realizare, DVD, pagina web, spot); Montare suport și marcaje turistice; Realizare materiale de promovare turistică;</i>
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	<i>locuitorii orașului, turiștii, societățile comerciale cu profil turistic;</i>
Zona distinctă din teritoriu:	<i>Face parte din teritoriul SDL-zonă funcțională</i>
Stadiul:	<i>Finalizat</i>

II.

Titlul proiectului:	<i>“Reabilitare finisaje la clădirea principală la Școala Generală Bethlen Gábor”, Cod SMIS: 52320</i>
Perioada:	<i>14.10.2014 – 13.08.2015</i>
Bugetul (în lei):	<i>2,363,047.02 lei</i>
Sursa de finanțare:	<i>Uniunea Europeană</i>
Aplicantul:	<i>UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc</i>
Partenerii:	<i>Nu este cazul</i>
Principalele activități:	<i>Reabilitarea clădirii școlii Bethlen Gábor; Dotarea școlii cu echipamente moderne ;</i>
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	<i>locuitorii orașului, elevii din ciclul gimnazial, părinții, inclusiv cele din grupuri vulnerabile;</i>
Zona distinctă din teritoriu:	<i>Nu este ZUM</i>
Stadiul:	<i>Finalizat</i>

III.

Titlul proiectului:	<i>“Reabilitare unitate de învățământ Liceul Tehnologic Kós Károly” Cod SMIS: 52331</i>
Perioada:	<i>20.01.2015 – 20.12.2015</i>
Bugetul (în lei):	<i>7,119,648.26 lei</i>
Sursa de finanțare:	<i>Uniunea Europeană</i>
Aplicantul:	<i>UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc</i>
Partenerii:	<i>Nu este cazul</i>
Principalele activități:	<i>Reabilitarea unitate de învățământ Liceul Tehnologic Kós Károly; Dotarea școlii cu echipamente moderne, privind învățământul profesional;</i>
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	<i>Locuitorii orașului, elevii din ciclul liceal/profesional</i>
Zona distinctă din teritoriu:	<i>Nu este ZUM</i>
Stadiul:	<i>Finalizat</i>

IV.

Titlul proiectului:	<i>Rețeaua stradală și canalizare pluvială la locuințele ANL - str. Éltetőkút (Văii), municipiul Odorheiu Secuiesc, jud. Harghita”</i>
Perioada:	<i>08.12.2014 – 28.03.2017</i>
Bugetul (în lei):	<i>2.506.556,76 lei, din care fond de stat PNDL 2.243.438,59 fond bugetar local 263.118,17 lei;</i>
Sursa de finanțare:	<i>PNDL + buget local</i>
Aplicantul:	<i>UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc</i>
Partenerii:	<i>Nu este cazul</i>
Principalele activități:	<i>Modernizare strada în lungime de 541 ml, cu canalizare pluvială cu diametrul 1000 ml cu 29 cămine de rupere</i>
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	<i>locuitorii orașului din zona circa 2000 de locuitori</i>
Zona distinctă din teritoriu:	<i>Este ZUM /ZUM Str. Văii, comunitate roma</i>
Stadiul:	<i>Finalizat</i>

V.

Titlul proiectului:	<i>Extinderea canalizării si schimbare conducta de apa str. Rákóczi Ferenc (Văii), municipiul Odorheiu Secuiesc, jud. Harghita”</i>
Perioada:	<i>08.02.2017 – 21.11.2017.</i>
Bugetul (în lei):	<i>762.578,64 lei, din care fond de stat PNDL 509.772,98 fond bugetar local 252.805,66 lei;</i>
Sursa de finanțare:	<i>PNDL2 + buget local</i>
Aplicantul:	<i>UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc</i>
Partenerii:	<i>Nu este cazul</i>
Principalele activități:	<i>Extindere canalizare menajera si schimbare conducta de apa pe str. Rákóczi Ferenc</i>
Numărul și tipul grupului țintă vizat:	<i>locuitorii orașului din zonă circa 800 de locuitori</i>
Zona distinctă din teritoriu:	<i>Este ZUM /ZUM Str. Văii, comunitate roma</i>
Stadiul:	<i>Finalizat</i>

2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL

Elemente care pot avea influențe în implementarea SDL:

- În urma colaborării dintre factorii care implementează SDL - GAL-ul în primul rând - și cei care implementează Strategiile:
 - Strategia integrată de dezvoltare durabilă a Municipiului Odorheiu Secuiesc pe perioada 2015 – 2020
 - Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale acordate de furnizorii publici și privați la nivelul Municipiului Odorheiu Secuiesc pentru perioada 2017 – 2020
 - Planul Urbanistic de Mobilitate: există oportunitatea de a conlucra eficace în atingerea țelurilor într-un fel comune.
- În caz de lipsa colaborării dintre factorii mai sus menționați există posibilitatea ca și un element negativ s-ar putea să apară :
 - neconcordanța între intervenții
 - paralelitatea activităților
 - sau chiar pericolul de a beneficia ilegal de dubla finanțare a anumitor activități

3. Analiza SWOT

În urma cercetărilor pe teren și analiza datelor obținute din diferite documente care ținesc dezvoltarea Strategică generală cât și în special dezvoltarea socială a Municipiului Odorheiu Secuiesc – am realizat un SWOT sintetic având în vedere domeniile:

- Poziționarea geografică;
- Populația și caracteristicile demografice;
- Ocuparea, mediul de afaceri la nivel local și protecția socială;
- Educația;

- Locuirea și accesul la utilități;
- Accesul la instituții și servicii publice (în principal servicii sociale, medicale/ medico-sociale);
- Organizarea și coeziunea comunității și relațiile cu exteriorul;
- Proiecte desfășurate anterior în zonă.

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> – ZUM 2 este aproape de centrul orașului – nici un ZUM nu este mai departe 2,5 km de Primărie – în ZUM-uri proporția copiilor și tinerilor este semnificativă (în jur de 40 %) – relațiile sociale, solidaritatea funcționează în ZUM-urile 2 și 3. – exista familii în ZUM-uri de aceeași cultură care reprezintă exemple pozitive în autogospodărire – din partea comunității ZUM-urilor a apărut nevoia și dorința de implicare în dezvoltarea condițiilor civilizate de locuit – comunitățile dispun de facilitatori experimentați și devotați – responsabilitate din partea APL și societatea civilă în integrarea comunităților marginalizate – Asociația Caritas se bucură de credibilitate prin urma intervențiilor anterioare în comunitățile marginalizate – există clădiri publice care pot fi dezvoltate ca puncte de lucru a Centrului Comunitar Integrat 	<ul style="list-style-type: none"> – transportul în comun nu este satisfăcător – pârauri poluate în Zone și ZUM-uri – relațiile sociale, solidaritatea nu funcționează la nivelul dorit de comunitate în ZUM-urile 2 și 3. – lipsa toaletelor în ZUM-urile 3,2,1. – Lipsa infrastructurii (Szénakert, Termés utca, Budvár utca, Holló utca, Farcád utca) – lipsa drumului din str Recoltei către cătunul/mahalaua Szenakert – Lipsa curentului electric (Szénakert) – lipsa culturii de autogospodărire a comunităților in ZUM-uri – împrejurimile și zonele ZUM sunt pline cu deșeuri – nu sunt locuri publice comunitare în ZUM-uri și nici în Zonele distince – nu pot obține locuri de muncă din cauza nivelului educațional – peste 85 % din membri comunităților din ZUM-ri nu au terminat clasele obligatorii – în mass-mediile locale, regionale apar informații predominant negative despre comunitățile din ZUM-uri – Lipsa cunoașterii culturii si acceptarii reciproce dintre etnii
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> – fiecare ZUM are ieșire directă către zone verzi naturale – izvoare balneare (secate) lângă ZUM 2 – cultura populară, aparte a romilor 	<ul style="list-style-type: none"> – majoritatea membrilor comunităților din ZUM-uri nu pot obține carte de identitate permanente – ZUM-ul 3 nu este accesibil transportului

- Programe naționale și Europene pentru finanțarea proiectelor cu obiective privind combaterea discriminării și segregării

- în comun (lipsa de drum)
- ZUM-urile 2 și 3 sunt afectate de vreme din cauza așezării la margini
 - cartea funciara a locuintelor si a terenurilor nu este clarificata:
 - nu sunt locuințe sociale suficiente
 - comunitățile din ZUM-uri sunt greu de motivat și nu sunt perseverenți în atingerea țelurilor
 - membrii comunității au greutate în accesarea serviciilor medicale, educaționale, sociale, informare și consiliere
 - abandonul timpuriu a școlii
 - discriminare
 - segregare
 - pe piața muncii nu sunt oferite locuri de muncă la nivelul forței de muncă existente în ZUM-uri

4. Procesul de implicare a comunității

Acest capitol arată modul în care a fost implicată comunitatea, în special populația din ZUM, în procesul de elaborare a SDL.

4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)

Grupul de Acțiune Locală pentru Incluziune Socială Odorheiu Secuiesc a fost format pe baza liberei asocieri a reprezentanților Autorității Locale, a sectorului privat (firme), a societății civile (ONG-uri), a instituțiilor publice locale și a reprezentanților comunităților marginalizate din cadrul ZUM-urilor ținând cont de prevederile OUG nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare.

În data de 13.07.2017, prin sistemul MySMIS Municipiul Odorheiu Secuiesc a fost anunțat asupra selectării spre finanțare a proiectului în vederea elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală - SDL.

În urma adresei nr. 19061/23.08.2017 al Agenției de Dezvoltare Regională CENTRU din Alba Iulia, referitoare la sesiunea de depunere a Strategiilor de Dezvoltare Locală destinate comunităților marginalizate urbane (localități cu peste 20.000 de locuitori), Municipiul Odorheiu Secuiesc a luat inițiativa lucrărilor pregătitoare pentru constituirea unui GAL pentru Incluziune Socială în municipiul Odorheiu Secuiesc.

Formarea Grupului de Acțiune Locală a fost rezultatul a trei întâlniri pregătitoare.

În data de 30 august 2017 au fost trimise invitații pentru 15 instituții, respectiv: Inspectoratul Școlar Județean Harghita – dl. director Dáné Szilárd, Școala Gimnazială „Tompa László” – dl. director Libik Győző, Grădinița „Ficánka” – dna. director Antal Csilla, Asociația Intreprinzătorilor Mici și Mijlocii – dl. președinte Nagy György, Asociația Fény – dl. președinte Forró László, Fundația Wolter-LIA – dl. Orbán Árpád, Fundația Civitas – dl. președinte Kolumbán Gábor, Fundația Albert Schweitzer – dna.

Kosztolányi Anna și dna. Farkas Réka, Spitalul Municipal Odorheiu Secuiesc – dl. manager Lukács Antal și dl. dr. Lőrinczi Csaba, Composesorat Beclean – dl. Barabás Gyula, Biserica romano-catolică Sâmbătești – dl. paroh László Attila, Liceul Technologic „Bányai János” – dl. director Szakács Paál István, S.C. Termolang SRL – dl. Pakot Ferenc, Organizația Caritas - Asistența Socială - Filiala Alba Iulia – dl. director Ludescher László, Asociația pentru Integrarea Romilor „BUDVÁR” – dl. Szász Emil. În data de 4 septembrie 2017, la ora 13.00 la sediul UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc a avut loc o primă întâlnire a reprezentanților instituțiilor invitate (conform listei de participanți anexate). La această întâlnire a fost prezentat participanților proiectul pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală precum și caracteristicile mecanismului Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității - DLRC.

În data de 11 septembrie 2017 a fost finalizată la AM semnarea contractului de finanțare nr. 54565/11.09.2017 și din data de 12.09.2017 a fost inițiată implementarea proiectului.

În data de 12 și 18 septembrie au fost organizate încă două ședințe pregătitoare. Invitațiile au fost extinse cu ajutorul anunțului postat pe site-ul UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc, privind constituirea Asociației GAL pentru Incluziune Socială Odorheiu Secuiesc:

<http://www.udvarhely.ro/ro/primarie/informatii-de-interes-public/anunt-de-constituire-a-asociației-grupul-de-actiune-locala-pentru-incluziune-sociala-odorheiu-secuiesc-szekelyudvarhelyi-szocialis-akciocsoport-egyeselet/>

În data de 07.09.2017 a fost înaintată cererea pentru acordarea disponibilității denumirii, iar dovada a fost elaborată pe data de 13.09.2017 pentru denumirea de **Asociația „Grupul de Acțiune Locală pentru Incluziune Socială Odorheiu Secuiesc – Székelyudvarhelyi Szociális Akciócsoport Egyesület”**.

În data de 06.10.2017 a fost organizată ședința de constituire al Asociației cu 7 membrii fondatori, respectiv: UAT municipiul Odorheiu Secuiesc, Spitalul Municipal Odorheiu Secuiesc, Asociația CARITAS – Asistență Socială, Filiala, Asociația pentru Integrarea Romilor „Budvár”, Asociația Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Zona Odorhei, Asociația „Un Zâmbet pentru Viață” și S.C. Termolang SRL. În cadrul ședinței a fost aprobat Actul Constitutiv și Statutul, a fost ales Comitetul Director a fost împuternicită persoana pentru depunerea patrimoniului inițial. Actele constitutive au fost atestate și semnate în aceeași zi în fața avocatului Fóri Irma Györgyi în vederea depunerii acestora la Judecătoria Odorheiu Secuiesc. La constituirea Comitetului Director a fost respectată procentul de 10% a reprezentanților din cadrul comunității marginalizate.

Patrimoniul inițial a fost depus în data de 13.10.2017 la banca OTP Bank Romania S.A, sucursala Odorheiu Secuiesc.

Sediul GAL a fost stabilit prin Contractul de Comodat nr. 11/30.10.2017 la adresa Str. Sântimbru nr. 18, din municipiul Odorheiu Secuiesc, județul Harghita. Contractul ulterior a fost înregistrat la Administrația Financiară al municipiului Odorheiu Secuiesc cu nr. 15717/23.11.2017. Sediul GAL a fost utilizat cu mobilier și echipamente puse la dispoziție din partea membrilor asociați până când vor fi achiziționate echipamentele prevăzute în cadrul proiectului.

Până la înregistrarea juridică al Asociației GAL au fost detașate două persoane din aparatul propriu al Primarului municipiului Odorheiu Secuiesc pentru funcția de manager GAL și asistent manager GAL, urmând ca în momentul înființării GAL să fie angajate două persoane cu contract individual de muncă. Facilitatorii comunitari au fost angajați de partenerul de proiect CARITAS, partener responsabil pentru activitatea de facilitare, animare și mobilizare a comunităților marginalizate. În

organigrama GAL este prevăzută angajarea mai multor facilitatori comunitari pentru asigurarea implementării SDL.

Funcționarea GAL a fost autorizată prin Încheierea civilă nr. 2881/08.11.2017 și Asociația a fost înscrisă în Registrul special al Judecătorei Odorheiu Secuiesc la poz. 42 din data de 21.11.2017.

Asociația GAL pentru Incluziune Socială Odorheiu Secuiesc a obținut Codul de Înregistrare Fiscală nr. 38526127 în data de 23.11.2017. Contul bancar al GAL a fost definitivat în data de 27.11.2017 la banca OTP Bank Romania SA, sucursala Odorheiu Secuiesc, având cod IBAN RO71OTPV261001126820RO01.

În această perioadă Asociația GAL constituită a demarat 5 ședințe ale AGA și 5 ședințe ale Comitetului Director în cadrul cărora au fost prezentate și discutate cele 5 teme obligatorii, respectiv au fost asumate deciziile necesare elaborării SDL. Reprezentanții GAL au participat în prealabil la întrunirile publice organizate în fiecare ZUM și au participat activ atât la identificarea și prioritizarea problemelor cât și la trasarea obiectivelor și a acțiunilor concrete din cadrul SDL.

Până la ultima ședință (24.11.2017) și-au exprimat intenția de aderare 6 membri noi (persoane fizice), din cadrul ZUM identificate.

4.2 Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL

În acest subcapitol se descrie procesul de implicare a partenerilor locali și a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, în special a celor din ZUM.

4.2.1 Animarea partenerilor locali

Pentru mobilizarea partenerilor locali în vederea constituirii GAL au fost trimise invitații electronice instituțiilor publice locale (UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc, Spitalul Municipal, Inspectoratului Școlar Harghita, Școala Gimnazială „Tompá László”, Liceul Technologic „Bányai János”, Grădinița „Ficánka”) sectorului privat (S.C. Termoláng SRL) ONG-urilor și reprezentanților societății civile (Asociația Intreprinzătorilor Mici și Mijlocii, Asociația Fény, Fundația Wolter-LIA, Fundația Civitas, Fundația Albert Schweitzer, Composesorat Beclean, Biserica romano-catolică Sâmbătești, Organizația Caritas - Asistența Socială - Filiala Alba Iulia, Asociația pentru Integrarea Romilor „BUDVÁR”).

Pe lângă invitații a fost postat pe site-ul UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc www.odorhei.ro anunțul de constituire și invitația de a participa la constituirea Asociației „Grupul de Acțiune Locală pentru Incluziune Socială Odorheiu Secuiesc – Székelyudvarhelyi Szociális Akciócsopórt Egyesület”. Anunțul a fost publicat atât în limba română, cât și în limba maghiară.

La ședința de constituire GAL a fost prezentat programul întrunirilor publice și a focus grupurilor din cele patru ZUM propuse de a fu incluse în SDL și membrii AGA au fost încurajați să „adopte” câte o zonă marginalizată și să participe la întrunirile publice și celelalte activități de promovare și de animare a comunităților locale.

Întrunirile publice din cele 4 ZUM au fost urmate de ședințe ale GAL și ședințe operative ale CD GAL în care au fost prezentate cele 5 teme principale, au fost discutate rezultatele întrunirilor publice, a problemelor identificate, a obiectivelor și acțiunilor concrete planificate.

Toate etapele de elaborare GAL, precum și rezultatele acestora au fost prezentate și discutate în ședințele GAL.

Toate ședințele GAL au fost organizate ca întâlniri de lucru, bazându-se pe schimbul de opinii și pe dialogul membrilor, astfel au rezultat discuții constructive și s-au identificat nevoile de formare și dezvoltare a GAL.

Din aceste discuții s-a identificat necesitatea organizării unei vizite de lucru, pentru a culege exemple de bună practică din alte comunități care se confruntă cu probleme similare ca și comunitățile locale. Au fost elaborate materiale promoționale constând în afișe și pliante pentru promovarea proiectului și a metodei DLRC.

Au fost organizate evenimente de promovare a toleranței și a egalității de șanse (Ziua Toleranței, Ziua Familiilor), respectiv activități pentru ocrotirea mediului și salubritate (plantarea de arbori și arbuști, respectiv salubritatea zonelor marginalizate prin strângerea deșeurilor).

În procesul de constituire GAL, cât și în procesul de elaborare a SDL au fost lansate invitații atât organizațiilor, instituțiilor, cât și persoanelor fizice pentru a aderare la GAL.

Comitetul Director al GAL este format din 5 persoane din care 1 persoană reprezentând UAT Municipiul Odorheiu Secuiesc (coordonare GAL și elaborare SDL), 1 persoană reprezentând Asociația CARITAS – Asistență Socială (facilitarea și animarea comunităților marginalizate), 1 persoană reprezentând SC Termolang SRL (domeniul ocupării și înființării de societăți sociale), 1 persoană din partea Asociației Intreprinzătorilor Mici și Mijlocii Zona Odorhei (coordonarea firmelor interesate în înființarea de întreprinderi sociale și activități de formare de tip dualist), 1 persoană din partea Asociației pentru Integrarea Romilor BUDVAR (reprezentând cea mai însemnată comunitate marginalizată din ZUM 1 BUDVAR).

4.2.2 Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

Analiza situației din punctul de vedere al relațiilor comunitare:

(a) Relațiile din interiorul comunității:

În general se poate constata că relațiile între locuitorii ZUM-urilor există o colaborare naturală cu activități de intrajutorare când e nevoie. În ZUM-ul 1, Budvar – este un lider acceptat, un întreprinzător roma, care este activ și în viața comunitară. Împreună cu nevasta sa și cu niște prieteni de al lor au înființat o asociație numită Asociația pentru Integrarea Romilor din Budvar. El este reprezentantul ghetoului în relațiile cu oficialitățile locale. În ZUM-ul 2 Văii nu este niciun lider acceptat, ba chiar sunt două persoane în închisoare de câțiva timp din cauza unor scandaluri. Zona Văii și Zona Budvar nu sunt departe unul de altul dar, nu se știe de când, dar nu sunt în relații bune între ei. Zona 3 – Recoltei/ Szenakert este o comunitate omogenă, solidară cu toți nevoiași, însă cu o familie ***problemă*** - familie care este în conflict permanent cu vecinii și cu autoritățile deasemenea. Relațiile în comunitatea romilor din Zona Centru-Sâmbătești sunt bune deși locuiesc destul de dispersați în zonă, doar un singur ZUM este validat cu 11 gospodării la un loc în str Ciorii..

(b) Relația comunității cu autoritățile locale (tipul și calitatea comunicării, impactul intervențiilor anterioare, satisfacția cetățenilor cu activitatea autorităților, accesul la și calitatea serviciilor existente, încredere în autoritățile locale etc.

Comunitățile din Zonele distincte și ZUM-uri în general nu au probleme cu autoritățile locale și nici invers. Totuși comunitățile roma consideră că sunt discriminați și sunt tratați ca cetățeni secundari

din cauza lipsei de informare și sunt trimiși de-aici-colo în loc să le ajute în rezolvarea situațiilor la Primărie și în alte instituții. Se simt discriminați și în școli și la medic. Majoritarii consideră această situație ca rezultatul faptului că cei din ZUM-uri nu se spală, nu se îngrijesc și apar așa în comunități și în instituții. Nu numai aspectul exterior este problemă ci și lipsa comportamentului conforme culturii generale de conviețuire. Persoanele din rândurile comunităților cu riscuri, expuși sărăciei și excluziunii sociale care totuși au reușit/ sau cel puțin încearcă să se întegreze câtdecât sunt tratați normal de toate instituțiile.

(c) Relația comunității cu societatea civilă (cu precădere din prisma intervențiilor anterioare)

Comunitățile din ZUM-uri au încredere în societatea civilă. În urma intervențiilor anterioare Asociația Caritas se bucură de o credibilitate maximă. Asociația are personal și facilitatori profesioniști și devotați care de ani de ani sunt prezenți în comunități și le ajută foarte mult. Și Asociațiile și Fundațiile care se ocupă cu alte comunități marginalizate (persoane cu dizabilități, categorii dezavantajate, femei, bărâni etc) se bucură de încredere din partea comunităților din Zone și din ZUM-uri.

(d) Relația comunității cu presa locală (cu accent pe imaginea comunității în presa locală).

Până nu demult relația comunităților din ZUM-uri nu era semnificativă. Dacă au apărut știri, au fost doar știri negative contribuind la formarea și întărirea preconcepțiilor asupra comunităților din ZUM-uri. De când Asociația Caritas și Asociațiile cu domeniu de activitate în sfera socială și-au intensificat prezența în massmedia au început să apră și informații reale și proactive. Și autoritatea publică locală manifestă o deschidere spre aceste comunități și le acordă o atenție deosebită programelor de integrare și combaterea discriminării și segregării.

Activitățile de mobilizare, organizare, facilitare de dezvoltare comunitară desfășurate în ZUM-urile selectate

Facilitatorii comunitari înainte de întrunirile publice dedicate subiectelor ce aparțin de conținutul strategiei, au fost pe teren aproape zilnic, și au evaluat comunitatea la fața locului. De două ori pe săptămână o serie de programe pentru copii au fost ținute în fiecare ZUM. Ulterior putem spune și noi că metoda cea mai eficientă de a ajunge la adulți, este cea prin intermediul copiilor. Copii au fost aduși la aceste programe de două ori pe săptămână. În acest timp facilitatorii au abordat o serie de teme legate de modul de viață a familiei. În afara acestor programe, o dată pe săptămână au fost accesibile punctele de informație, unde facilitatorii din comunitate au putut veni cu diferite nevoi, să ceară diferite servicii (citirea diferitelor scrisori, îndrumări în legătură cu buletinul de identitate, servicii sociale, ba chiar și ajutor de a-i duce la spital). Acest punct de sprijin pentru comunitate este deosebit de util și pentru crearea încrederii și deschiderii în același timp.

Având cunoștințe anterioare despre comunitate, era cunoscut faptul că o întrunire clasică nu va funcționa, vor trebui abordate cât mai multe tehnici interesante, cu icebreak-uri –o metodă interactivă și, adesea, amuzantă, ce se folosește de regulă la începutul trainingului, având ca scop detensionarea participanților, cunoașterea celorlalți ori introducerea temei–, pauze energizatoare-mici jocuri. Metodele alese au ținut cont și de structura comunității, numărul așteptat la întrunire, ce abilități și cunoștințe au, cât timp au la dispoziție, și care sunt informațiile necesare de care avem

nevoie.

Metodele alese de catre facilitatori la intruniri au fost urmatoarele:

– metoda „Cafeneaua lumii”, sau „world cafe” – a fost cel mai des utilizata, pentru ca este o metoda simplă și eficientă de a analiza un subiect și de a colecta informații și opinii cu privire la aceasta. Prin această metodă se dorește să se ofere un spațiu prietenos și creativ de conversație pe o temă de interes comun care astfel se poate înțelege și aprofunda mai bine prin împărtășirea de idei și cunoștințe. Discutiile au fost tinute in mici grupuri, si astfel a fost posibila ascultarea aproape a tuturor celor prezenti.

– metoda de analiza SWOT – a fost utilizata unde era necesar sa fie analizate punctele tari, slabe, oportunitatile, si amenintarile legate de subiectul abordat (ex. locuirea). A fost bazata pe o discutie in grupuri restranse.

– metoda „circle way”, de jur imprejur: Formarea unui cerc, unde exista o colaborare intre cei prezenti, pot contribui la discurs, fiecare opinie poate fi dezbatuta, si la sfarsit se poate ajunge la un consens in grup.

La sfarsitul discutiilor, analizelor in mici grupuri, au fost adunate toate raspunsurile si prezentate pentru toti participantii din sala. Dupa definitivarea materialelor obtinute, au fost invitati inapoi copiii si s-a jucat un joc colectiv pentru copii si parinti. In unele ZUM-uri, unde muzica, dansul este foarte importanta, iar prezenta la intrunire a fost predominant alcatuita din tineri, acolo intrunirea s-a sfarsit cu dans.

TABEL 5. Evoluția numărului de membri ai Adunării Generale GAL

Parteneri locali	Număr membri AGA la data înființării	Număr membri AGA după implementare activităților de animare/mobilizare
	06.10.2017	24.11.2017
Autorități locale	1	1
Sector public	1	1
Sector privat	1	1
Societate civilă	4	4
Cetățeni de pe raza ZUM	0	2
Cetățeni de pe raza teritoriului SDL	0	4
Persoane aparținând minorității roma	0	2
Tineri (16-29 ani)	0	1
Reprezentanți ai grupului țintă (persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială)	0	2
Femei	0	2

5. Obiectivele SDL

Parcurgând etapele specifice elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală plăstă sub responsabilitatea comunității în urma analizei datelor, în urma analizei SWOT, în urma consultării cu comunitatea largă am formulat Obiectivul general și trei obiective specifice. Am avut în vedere și Strategiile naționale aferente existente cu care am corelat formularea măsurilor de intervenție propuse de comunitatea locală. Astfel privind Obiectivele SDL s-a căzut de acord asupra următoarelor:

Obiectivul general al SDL

Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, îmbunătățirea calității vieții, creșterea economică și combaterea segregării în ZUM-urile din Municipiul Odorheiu Secuiesc

Obiective specifice

OS1. Asigurarea contextului legal pentru obținerea actelor de identitate permanente a membrilor comunității din ZUM-uri.

OS 2. Dezvoltarea/crearea/imbunatatirea condițiilor de trai civilizate prin acces la servicii, locuire și prin modernizarea utilităților / infrastructurii, spațiilor publice,

OS.3 Sprijinirea accesului la piața muncii, dezvoltarea comunității prin educație și combaterea segregării

Obiectivele specifice vin în concordanță cu ***Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020*** care consideră ca și intervenție cheie pentru reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale ocuparea forței de muncă și includerea șomerilor și persoanelor inactice în ***servicii personalizate de ocupare a forței de muncă***

Se acordă importanță deosebită promovării reconversiei profesionale și ***învățării pe tot parcursul vieții (LLL) în vederea creșterii angajabilității pe o piață a muncii în continuă schimbare și a programelor de formare menite să crească gradul de alfabetizare digitală, în special a persoanelor din grupurile vulnerabile***

Prin Strategia națională se încurajează ***dezvoltarea serviciilor sociale la nivel comunitar prin:***

- (i) dezvoltarea unui pachet minim de intervenție ca o responsabilitate obligatorie a fiecărei autorități locale;
- (ii) finanțarea unui program național pentru a asigura în fiecare localitate existența a cel puțin un salariat cu normă întreagă care realizează activități de asistență socială și lucrează cu

- persoane în situații vulnerabile și familiile lor;
- (iii) finanțarea unui program național pentru formarea profesională a personalului din domeniul asistenței sociale și dezvoltarea de metodologii, ghiduri și instrumente care să sprijine aplicarea pe scară largă a managementului de caz la nivelul SPAS, în special în comunele și orașele mici;
 - (iv) dezvoltarea unui sistem solid de monitorizare și evaluare a serviciilor sociale la nivel comunitar;
 - (v) finanțarea din POR 2014-2020 a investițiilor în infrastructura necesară furnizării și dezvoltării serviciilor sociale (centre de zi, cantine sociale, unități de îngrijire la domiciliu etc).

Pentru conceperea, adaptarea și implementarea programelor sociale comunitare este nevoie de dezvoltarea echipelor comunitare de intervenție integrată pentru furnizarea serviciilor sociale de educație, ocupare, sănătate și programe de intermediere socială și facilitare la nivel comunitar, în special în zonele sărace și marginalizate, rurale și urbane, roma și non-roma, prin:

- (i) dezvoltarea unor metodologii clare, protocoale și proceduri de lucru pentru lucrătorii în domeniul social de la nivelul comunității și
- (ii) dezvoltarea în zonele marginalizate a unor centre comunitare multi-funcționale pentru furnizarea serviciilor integrate către (dar nu în mod exclusiv) familiile aflate în sărăcie extremă

În SDL-ul Municipiului Odorheiu Secuiesc conform **Strategiei Naționale de Sănătate 2014-2020** vor avea prioritate : programe care să întărească abilitățile parentale, promovarea pregătirii profesioniștilor implicați în sănătate și educație, promovarea aspectelor socio-emoționale în activitățile curriculare și extra- curriculare, cât și în cultura școlară și preșcolară; programe de prevenire a abuzului, intimidării și a violenței împotriva tinerilor și a expunerii lor la excluderea socială;

Obiectivul specific 4.1 din **Strategia Națională de Sănătate 2014-2020** accentuează dezvoltarea serviciilor de asistență comunitară, integrate și comprehensive, destinate în principal populației din mediul rural și grupurilor vulnerabile inclusiv Roma Dezvoltarea serviciilor de sănătate la nivel comunitar constituie alternativa cost-eficace de asigurare a accesului populației, în special în mediul rural și a populațiilor vulnerabile, inclusiv populației de etnie Roma, la servicii de asistență medicală de bază, precum și o condiție necesară pentru restructurarea serviciilor specializate. În prezent, asistentul medical comunitar și mediatorul sanitar își desfășoară activitatea în cadrul serviciului public de asistență socială, fiind necesară o mai bună integrare funcțională a serviciilor medicale și sociale oferite la nivel comunitar.

Tot un obiectiv prioritar constituie organizarea de centre comunitare model pentru definirea celor mai bune practici și extinderea rețelei de servicii de sănătate comunitare .

SDL-ul are în vedere și **STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI 2014-2020** din care reiese că mai mult de jumătate dintre copiii români se află în risc de sărăcie sau excluziune socială (52,2% în 2012) Riscul sărăciei și excluziunii sociale crește considerabil în gospodăriile cu mulți copii dar în general, indiferent de structura gospodăriei, prezența unui copil crește considerabil vulnerabilitatea economică.

Una dintre principalele priorități ale României continuă să fie îmbunătățirea competențelor populației și reducerea părăsirii timpurii a școlii. România susține principiul egalității de șanse în educație, indiferent de caracteristicile individuale: dizabilități fizice sau mentale, mediul cultural sau socio-economic, limba maternă, originea etnică,

Părăsirea timpurie a școlii are implicații sociale și economice importante. PTȘ este un factor major care contribuie la excluziunea socială ulterioară a individului.

Mesajul este clar: O țară a cărei rată PTȘ este ridicată, va avea probleme privind ocuparea forței de muncă, coeziunea socială și competitivitatea în general. (din *Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România*)

Dat fiind faptul că marea majoritate a grupului țintă a SDL-ului sunt de etnie roma acordăm o atenție sporită acestui comunități esxtrem de vulnerabile.

Datele arată existența unor clivaje intercorelate în toate componentele sociale esențiale care definesc calitatea vieții între grupul cetățenilor români aparținând minorității rome și restul populației. Acumularea educațională și calitatea educației sunt reflectate în șansele de ocupare de mai târziu și sunt condiționate de statutul ocupațional al familiei de origine sau de calitatea locuirii. De asemenea, starea de sănătate depinde într-o mare măsură de starea economică și calitatea locuirii, dar afectează și acumulările educaționale. Această precizare este importantă deoarece fundamentează necesitatea unei intervenții integrate pentru îmbunătățirea situației sociale a cetățenilor români aparținând minorității rome. (*STRATEGIA GUVERNULUI ROMÂNIEI DE INCLUZIUNE A CETĂȚENILOR ROMÂNI APARTINÂND MINORITĂȚII ROME PENTRU PERIOADA 2014-2020*)

6. Planul de acțiune SDL

În acest capitol sunt stabilite și operaționalizate măsurile necesare atingerii obiectivelor SDL, printr-un proces ”de jos în sus”.

6.1 Măsuri necesare

6.1.1 Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă

Problema 1. Problema cea mai mare imposibilitatea de a avea carte de identitate pentru locuitorii ZUM-rilor.

Cartea funciara a locuintelor si a terenurilor nu este clarificata: În cele patru ZUM-uri identificate în cele patru Zone a SDL-ulu în special în ZUM-ul nr 3. Szénakert de pe str. Recoltei și ZUM-ul nr 1. din strada Budvár. Dar și în ZUM-urile din Zonele nr 2 și 4. respectiv srtăzile Văii și Ciorii sunt afectați de aceeași problemă majoră. Nu pot să aibă Cărți de identitate..

Măsuri posibile:

1 . Programe de solutionarea urgenta a clarificarii situatiei privind proprietatea terenurilor, cartiilor funciare, si rezolvarea contractelor de locuinte: abordarea acestei teme este pe plan primordial

2. Programe de realizare a locuințelor sociale (cu chirie sociala taxa modesta, pe criterii pe venituri, nr. de membrii de familie, situația socială, etc.)

Problema 2. Condiții nedemne de locuire. Lipsa infrastructurii civilizate.

În ZUM-ul de pe str. Recoltei este o lipsă aproape totală a apei. Sunt nevoiți să se ducă la râul Târnava Mare pentru spălat, (2 – 3 km!) iar apa potabilă este asigurată doar de un izvorăș necurățat, nesănătos și pedesupra cu un debit foarte redus. Este o problemă mare și utilizarea toaletelor. Locuințele sunt într-o stare foarte gravă.

Măsuri posibile:

1. Soluționarea urgentă a clarificării situației privind proprietatea terenurilor, cărților funciare, și rezolvarea contractelor de locuințe;
2. Reabilitarea blocurilor, acoperisurilor, pivnitelor – cu ajutorul municipalității (materiale de construcție, organizare) și a locatarilor (munca fizică)
3. Înființarea unui Centru Comunitar Integrat (CCI) prin care să fie asigurat accesul tuturor rezidenților și în cadrul căruia să fie furnizate următoarele servicii: infrastructura sanitară, spalatorie (automat, pe baza de fișe), curățirea puturilor existente;
4. O posibilă rezolvare urgentă a toaletelor, canalizării, pe termen scurt ar fi crearea toaletelor de lemn, sau toalete compost în cadrul unor ateliere împreună cu locatarii (cate o toaleta/pe locuința). (în special Z. Budvar)
5. Program de ecologizare/ salubritate/ igienizare a zonei cu participarea comunității
6. Asfaltare drumurilor în zona Szénakert, Str. Recoltei, pe termen scurt acoperirea cu pietriș, împreună cu locatarii
7. Pentru rezolvarea problemei gunoierii:
 - Încercuirea cu un gard a containerelor – denumirea unui responsabil; efectuarea transportului containerelor mai frecventă
 - Campanie de promovare a colectării selective, campanie pt. flaconele de PET "Calca-l plat" – pentru mărirea spațiului de gunoierii
8. Racordarea la rețeaua electrică: Paralel, este necesară o serie de campanii de informare, conștientizarea folosirii energiei electrice, economisirea resurselor, pentru a putea preveni problema neachitării facturilor în viitor, sau amplasarea contoarelor cu fișe.
9. Asigurarea iluminatului public în Zumorile Budva, Văii și Recoltei (Szénakert)
10. Construirea unor locuințe sociale.

Problema 3. Greutăți în găsirea unui loc de muncă, datorită stigmatizării, lipsei de buletin de identitate permanentă, neșcolarizare, lipsei calificărilor și preconcepțiilor.

Măsuri posibile:

1. Înființarea unor Ferme sociale, (social farming – model Italian) pentru producerea legumelor, grădini comunitare; grădini comunitare și folii (pe baza de material de compost, acolo unde există animale de casă) cu participarea locuitorilor din zonă. Înființarea unei Cooperative sociale ar fi de dorit.
2. Educație la gestionarea unei gospodării, grădini și autoaprovizionare, educație prin practică și învățare prin cursuri, traininguri, workshop-uri
3. Înființarea unei Cooperative sociale de producție, de consum și servicii
4. Cursuri de grădinarie pt. femei în special

5. Atragerea serviciilor agenției de recrutare și plasare a forțelor de muncă;
6. Organizarea unor cursuri de pregătire de muncitori profesioniști în cadrul educației formale și non-formale (ex. learning-by doing, workshop-uri)
7. Participare la programe de ucenicie.
8. Sprijinirea antreprenoriatului – crearea unor mici ateliere cu diferite profiluri, cu lucrări mecanice ușor de învățat folosându-se de subvenții, facilități și reduceri din taxe locale prescrise angajatorilor pentru angajarea persoanelor marginalizate.

Problema 4. Nivelul de școlarizare în ZUM-uri este foarte redusă. Majoritatea locuitorilor din ZUM-uri nu au terminat clasele generale obligatorii.

Măsurile posibile:

1. Programul „Șansa a doua” pentru părinți, alfabetizare
2. Școli de educație non-formală pentru părinți pentru dezvoltarea competențelor comune și de competențe de bază în meseri (sobe, case eficiente și economice, toalete – tamplarie), și pentru însușirea unor abilități pentru autogestionare, autoaprovizionare
3. Școala după școală - program de după masă pentru copii, cu servicii auxiliare (masă caldă, îmbracaminte): păstrarea copiilor în școli pentru cât mai mult timp posibil, pentru prevenirea abandonării școlii
4. Activități de educație/instruire sexuală, planificare familială
5. Atragerea, implicarea mediatorilor și a institutului pentru protecția copiilor
6. Recrutarea cadrelor didactice în mod stimulant, care doresc să lucreze cu romii și persoane, copii marginalizați.
7. Implicarea Școlii normale de pedagogie în practicile obligatorii: elevii din aceste școli ale orașului să fie încurajați să desfășoare practica obligatorie în aceste școli cu copii marginalizați
8. Programe speciale pentru copii cu probleme, tulburări de comportament, dezvoltarea și educarea lor specială
9. Încurajarea elevilor majoritari să facă munca de voluntariat cu copii marginalizați
10. Programe de specializare și de perfecționare pentru pedagogi pentru însușirea învățământului diferențiat, recunoașterea avantajelor educației diferențiate
11. Programe locale pe termen lung pentru educarea/formarea comunității majoritare cu invitarea unor profesioniști formatori pentru dezvoltarea toleranței; combaterea discriminării
12. Campanii pentru sensibilizarea locuitorilor orașului, filme documentare, expoziții de fotografie și utilizarea altor resurse audio vizuale împotriva discriminării
13. Campanii de conștientizare pentru părinții romii pentru creșterea frecvenței grădiniței, pentru a ajuta la socializare, la disciplină, la însușirea comportamentului de bază necesar pentru a participa și a rămâne în procesul instructiv-educativ
14. Inițierea unor experiențe tip „Grădinița țigănească” .
15. Crearea unui sistem de burse pentru elevii talentați pentru sprijinirea lor în studii liceale sau chiar universitare.

Problema 5. Greutăți în accesarea serviciilor atât medicale cât și altor servicii inclusiv serviciilor de recreere și agrement. Dispensarul este destul de departe de ZUM-uri. Medicii de familie nu-i primesc pe locuitorii ZUM-urilor care poate că se datorează uneori neglijării corporale a bolnavilor .

Lipsa de educație și informații privind drepturile și sănătatea sexuală și reproductivă.

Măsuri posibile:

1. Dezlegarea cercului vicios prin asigurarea buletinului de identitate cu adresa permanentă – asigurarea unui loc de muncă , angajare cu CIM și asigurare de sanatate
2. Rezolvarea problemei lipsei de medic de familie și înscrierea tuturor la medicii de familie.
3. Organizarea unor campanii de informare, abordarea temei de vaccinare în cadrul discuțiilor la școala (ședință cu părinții) și în cabinete medicale.
4. Programe educative și de informare cu privire la sănătatea sexuală și reproductivă
5. Includerea în cadrul programului *Scoala după școala* a temelor: curățenie, igiena corporală (dinti, păr, unghii, etc), educație sexuală.
6. Realizarea unor infrastructuri sanitare cu dusuri cu apă caldă – înainte de vizita la medic în incinta sau pe lângă cabinetul medical (în zonele unde nu este apă)
7. Programe educative pentru o viață mai sănătoasă cu scopul prevenirii bolilor
9. Programe educative pentru tinere gospodine : organizarea menajului , gătirea sănătoasă, eficiența, planificarea în bucătărie și în familie pe termen lung (zarzavaturi pentru iarnă etc.) pt. economisire de bani; ocupații mama și copil
10. Campanii și programe pe termen lung pentru prevenirea și păstrarea sănătății în cadrul școlilor, pt. copii părinți, cluburi de bătrâni, propagare, informare a modului de viață sănătoasă
11. Reînființarea rețelei de sora de ocrotirea copiilor.
12. Schimbarea atitudinii și a preconcepțiilor locuitorilor de majoritate, cu ajutorul programelor, campaniilor pe termen lung
13. Program concret a medicului de familie de vizita familiile la domiciliu
14. Dispensar mobil pt. zonele marginalizate.
15. Înființarea unor terenuri de joacă în ZUM-uri.
16. Amenajarea unor spații pentru practicarea unor sporturi de masă.
17. Amenajarea unor spații verzi, parcuri de agrement în ZUM-uri.

Problema 6. Existența unor prejudecati, manifestări de discriminare și stigmatizare din partea populației majoritare. Mass media apar aproape exclusiv doar informații negative despre romi. Lipsesc colaborarea între etnii.

Măsuri posibile:

- 1 Organizarea unor campanii și programe locale pentru combaterea discriminării, schimbarea mentalității locuitorilor majoritari prin: organizarea diferitelor evenimente (ex. Ziua Toleranței, Ziua Familiei, Ziua Romilor, Ziua Interculturalității)
2. Intruniri, mese rotunde cu actori ai diferitelor instituții pentru abordarea subiectului, cu invitați și prezentări de proiecte de bune practici din țară și străinătate
3. Respectarea și aplicarea legii privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare
4. Organizarea împreună cu colaborarea etniilor a diferitelor evenimente sportive, culturale, festive etc.
5. Informarea corectă din partea presei și cu prezentarea bunelor practici.
6. Campanii pentru sensibilizarea locuitorilor orașului prin diferite prezentări ale filmelor documentare, prin organizarea unor expoziții de fotografie și utilizarea altor resurse audio vizuale împotriva discriminării

6.1.2 Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană

În Municipiul Odorheiu Secuiesc deja sunt Strategii și planuri care au convergențe în atingerea obiectivelor strategice:

- Strategia integrată de dezvoltare durabilă a Municipiului Odorheiu Secuiesc pe perioada 2015 – 2020
- Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale acordate de furnizorii publici și privați la nivelul Municipiului Odorheiu Secuiesc pentru perioada 2017 – 2020 (menționate și la Cap. 2.5.)

Consultând Planul de Mobilitate Urbană durabilă al Municipiului Odorheiu Secuiesc constatăm cu satisfacție că unele probleme identificate în SDL:

- lipsa/neacoperirea tuturor Zonelor distincte cu transport în comun; aglomerația centrului; poluarea aerului orașului;
- apar în PMU ca obiective strategice de rezolvat cu indicatori de evaluare.

Obiective Strategice (PMU)*	Indicatori de evaluare
Asigurarea accesului tuturor cetățenilor către opțiuni de transport care facilitează accesul la destinații și servicii esențiale	Modalitatea în care gradul de accesibilitate a populației către oportunitățile de a călători crește, urmare a îmbunătățirii calității și parametrilor tehnici ai rețelei de transport, dar și a creșterii cotei de piață a transportului public și nemotorizat
Îmbunătățirea siguranței și securității transporturilor	Variația numărului de accidente după implementarea Planului
Reducerea poluării sonore și a aerului, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului de energie	Variația cantității de emisii poluante Variația cantității de gaze cu efect de seră Reducerea nivelului de zgomot
Creșterea atractivității și calității mediului urban în beneficiul cetățenilor, economiei și societății în general	Măsura în care implementarea strategiei are efecte pozitive semnificative asupra mediului antropoc și natural din zona urbană

* din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Odorheiu Secuiesc

6.1.3 Contribuția măsurilor la temele secundare FSE

Din punct de vedere al protecției mediului înconjurător, vom promova ca în cadrul proiectelor înzestrările se fie realizate cu echipamente moderne, certificate conform standardelor de calitate internaționale. Pe parcursul activităților vom urmări să ținem la nivel scăzut consumul de energie și

vom sprijinii tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor.

Conceptul inovativ va prezenta un model unic, acordare de servicii de consiliere. Se va realiza o bază de date electronică, structurată foarte logic, care va cuprinde toate informațiile legate de piața muncii. Baza de date se va completa și actualiza permanent, aceste activități fiind o sarcină permanentă a personalului GAL. Mediarea muncii se va face și electronic, respectiv se face automat corespunderea ofertei cu cererea, ținând cont de toate elementele care caracterizează cele două mulțimi. De asemenea, membrii grupului țintă vor avea posibilitatea să lucreze cu calculatorul (să caute locuri de muncă, să-și redacteze CV-urile, etc.).

Se va realiza o pagina web, care va cuprinde informații actuale și relevante pentru membrii grupului țintă respectiv pentru angajatori. Utilizarea tehnicii de calcul va fi prezentă în toate activitățile, ne vor ușura munca și ne vor face mai competitivi.

Tema îmbătrânirii active va fi abordată în cadrul acestui SDL prin a nu impune restricții de vârstă beneficiarilor. Mai mult, din grupul țintă fac parte și persoane cu vârstă mai mare de 45 de ani. Se dorește stimularea lor pentru a (re)deveni activi, a căpăta încredere în sine, de a accepta și a dori schimbarea. Vor fi implicați în procesele de consiliere și de medierea a muncii. De asemenea vor fi incluși în activitățile de pregătire și formare.

Măsurile din SDL vor respecta și vor aplica prevederile legislației în vigoare cu privire la egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, dar și între diferite etnii în domeniul ocupării și al muncii, pe tot parcursul implementării SDL-lui. În cadrul SDL-lui vom aplica și promova o metodologie prin care să eliminăm orice fel de deosebire, excludere, restricție, indiferent de: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea cunoașterii, folosinței și dizabilități să le poate accesa și utiliza în condiții de siguranță și accesibilitate optime.

6.1.4 Contribuția măsurilor la temele orizontale

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economica, al căror fundament îl reprezintă în primul rând asigurarea unui echilibru între aceste sisteme socio-economice și elementele capitalului natural. Dezvoltarea durabilă urmărește să găsească un cadru teoretic stabil pentru luarea deciziilor în orice situație în care se regăsește un raport de tipul om/mediu, fie că e vorba de mediu înconjurător, fie economic sau social. Activitățile măsurilor prevăzute corespund obiectivului general al promovării dezvoltării durabile – de a avea oameni mai bine pregătiți pentru a face față provocărilor prezente și viitoare, și pentru a acționa cu responsabilitate față de generațiile viitoare. Inițiativa noastră are în vedere toate domeniile fundamentale ale învățării/formării, respectiv a învăța pentru a cunoaște, pentru a acționa, pentru a conviețui și pentru a se reînnoi, ca individ și ca societate. Prin acțiunile SDL-lui grupul țintă va fi ajutat să fie mai pregătit, să aibă șanse mărite de integrare în muncă și în societate, să treacă dintr-o stare pasivă într-una activă. Orice rezultat în acest domeniu va fi un pas către viitor, spre dezvoltare, iar creșterea competitivității individuale va contribui la creșterea competitivității grupului țintă din care fac parte. Totodată folosirea metodelor de management eficiente va ajuta la dezvoltarea

profesională, la incluziunea socială și la creșterea stimei de sine al grupului țintă, contribuind la dezvoltarea durabilă din punct de vedere social al comunității.

Pe parcursul implementării SDL-lui prin măsurile necesare se va pune accent:

- Respectarea și aplicarea prevederilor legislației în vigoare cu privire la egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul ocupării și al muncii, precum și egalitatea de șanse și nediscriminare (Constituția României, art. 4 alin. 2 și art. 16 alin. 1; Codul Muncii, art. 3-9; I88OG 137/2000 republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare; Legea 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați; OUG 96/2003 pentru protecția maternității și L 210/1999 privind concediul paternal).

6.1.5 Combaterea segregării rezidențiale

Măsurile necesare de întreprins în cele patru ZUM conțin într-o mică parte construcții de tip infrastructural de educație și centre de comunitate. Măsurile abordate pe diferite activități, vor ajuta la combaterea segregării și au ca scop îmbunătățirea condițiilor de trai a comunităților din zonele ZUM. Am abordat câteva principii și strategii, care stau la baza măsurilor, cum ar fi: securitatea posesiei – dreptul la o locuință adecvată, disponibilitatea serviciilor, facilităților și a infrastructurii – acces la apă potabilă, energie electrică, încălzire, servicii de sănătate.

Astfel, măsurile privind starea de locuire, sunt precedate de soluționarea urgentă a administrației situației terenurilor, și chiriilor locuințelor, unde este cazul. Restul măsurilor necesare ajută la combaterea segregării. Sunt legate de îmbunătățirea locuințelor față de situația actuală, și aducerea lor într-o stare decentă cu toate serviciile aferente și infrastructura necesară. În același timp, consultând comunitatea, am abordat ideea de construire de Centru Comunitar Integrat care ar ajuta la combaterea necesităților din comunitate, mai ales ale femeilor și a mamelor. Astfel, printr-un sistem integrat de servicii socio-educative, socio-ocupationale și medicale, membrii acestor comunități au posibilitatea de desegregare. În paralel cu investițiile propuse, dorim să organizăm sistematic diferite programe de educație privind modul de trai sănătos, eficient, economic și sustenabil.

Propunerea privind realizarea locuințelor sociale, va duce la desegregare, la fel ca și amenajarea drumului, asfaltarea sau depunerea unui strat de pietriș în câteva zone (Str. Recoltei, Szénakert) este o măsură care facilitează accesul comunității spre zonele nesegregate.

Măsurile privind ocuparea și locuri de muncă au în vedere educarea, formarea membrilor comunității segregate. Capacitatea de autoaprovizionare și gestionarea unei gospodării, educarea prin metode non-formale a unor meserii ajută membrii comunității la diminuarea vulnerabilității și posibilitatea de includere în proiecte de formare profesională continuă împreună cu membrii din comunități majoritare. Activitățile privind înființarea unor mici ateliere, și prelucrarea fructelor, legumelor prin economie socială, precum și înființarea unei agenții de recrutare a forței de muncă și a centrului de informare și consultare, este în favoarea procesului de desegregare.

Măsurile legate de educație, ca de ex. alfabetizarea, educația non-formală, programul școală după școală, programele de după masă cu copii, toate au ca scop educarea. Procesul de educație implică

aduce fenomenul de desegregare membrilor comunitatii (in afara cunostiintelor invatate la scoala, prezenta la scoala aduce si alte insusiri auxiliare ca de exemplu diferite moduri de socializare, comportamente de baza, etc.). Diferitele serii de programe, campanii, organizarea unor evenimente, care vizează combaterea prejudecăților și a discriminării împotriva romilor și împotriva familiilor, persoanelor sărace, precum și împotriva celor care trăiesc în zone de locuire defavorizată, va inainta procesul de desegregare.

Masurile privind sanatatea membrilor din ZUM, vizeaza implicarea, inrolarea unor medici de familie, cu pacienti din tot orasul, precum si campaniile de modul de viata sanatoasa si sustenabila, precum si sanatatea sexuala si reproductiva, vor ajuta la formarea desegregarii.

Masurile privind opinia publica, cu campaniile dedicate combaterii discriminarii, cu intrunirile sub forma de masa rotunda pentru deschiderea unor dialoguri privind situatia membrilor din ZUM cu invitati specialisti, prezentarea bunor practici, precum si programele de sensibilizarea locuitorilor majoritari prin intermediul unor evenimente sau presa locala, duc in continuare la desegregare.

6.1.6 Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC

GAL-ul va asigura sustenabilitatea intervenției DLRC în baza măsurilor identificate prin:

- Formularea clară a obiectivelor Proiectelor scoase la licitații conform SDL
- Urmărirea, monitorizarea și evaluarea Proiectelor câștigătoare având în vedere următoarele:
 - GAL-ul va include între criteriile de selecție a proiectelor (din etapa III) un criteriu conform căruia organizația care aplică (sector public, sector privat sau societate civilă) să aibă nu doar experiență în domeniu, ci și în lucrul cu grupurile țintă. Astfel, vor primi punctaj suplimentar organizațiile care în ultimele 24 luni au înființat mai multe locuri de muncă pe care au angajat și reținut un număr mai mare de persoane din grupurile vulnerabile ce reprezintă grupuri țintă.
 - La anunțarea sesiunii de concurs pentru proiecte GAL -ul va acorda atenție majoră proiectelor care conform Obiectivelor, Măsurilor și titlurilor de intervenții formulate în SDL listei indicative de intervenții vor contribui la :
 - creșterea accesului și participării la **educația timpurie/ învățământ primar și secundar** și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate,
 - **accesul și menținerea pe piața muncii**, precum și pentru participarea la programe de ucenicie și stagii a persoanelor din cadrul comunităților marginalizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere și alte tipuri de intervenții identificate ca fiind necesare
 - **Furnizarea de servicii integrate pentru copii, tineri, adulți/ părinți** etc (ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, de inserție socio-profesională, servicii sociale/ medicale, consiliere psihologică etc.) prin intermediul centrelor multi-funcționale/ punctelor unice de acces la servicii/one-stop shop sau/si prin implicarea specialiștilor de la nivelul rețelei teritoriale a SPO sau a celor de la nivelul serviciilor publice de asistență socială
 - Susținerea **antreprenoriatului** în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont

propriu, în vederea creării de noi locuri de muncă, prin acordarea de micro-granturi, precum și a serviciilor de consiliere/ consultanță formare profesională antreprenorială și alte forme de sprijin (de exemplu, mentorat) atât în faza de înființare a afacerii, cât și post înființare. Sprijinirea ocupării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, în cadrul unei Intreprinder/Cooperative sociale

- Sprijinirea **dezvoltării/ furnizării de servicii sociale/ furnizarea de servicii în cadrul centrului și a punctelor de lucru a centrului comunitare integrate medico-sociale**. O atenție importantă va fi acordată încurajării abordărilor inovative în furnizarea acestor servicii, cum ar fi:

- vouchere pentru beneficiarii de servicii sociale/beneficii de asistență socială
- furnizarea serviciilor sociale prin promovarea utilizării forței de muncă de la nivelul comunității (inclusiv scheme de ucenicie)
- furnizarea de servicii de către echipe mobile multi-funcționale
- experimentarea unor noi relații de tip contractual între autoritățile locale și/ sau furnizorii privați de servicii și partenerii comunitari
- pachet minim social de servicii destinat prevenirii separării copilului de familia sa

- Campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării, precum și pentru implicarea activă/ voluntariatul membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea priorita
-
- În domeniul dezvoltării infrastructurii conform elor formulate în SDL deasemenea GAL-I va acorda prioritate Proiectelor care vor contribui la
- dezvoltarea infrastructurii de locuire - construire/reabilitare/modernizare locuințelor sociale;
- infrastructurii de sănătate, servicii sociale – prin construirea/realizarea unui Centru Comunitar Integrat – multifuncțional și reabilitarea/adaptarea/modernizarea unor clădiri publice care pot deveni puncte de lucru a Centrului în ZUM-urile municipiului.
- amenajări ale spațiului urban degradat al comunității defavorizate - construire/reabilitare/modernizare de clădiri pentru a găzdui diferite activități sociale, comunitare, culturale, agrement și sport etc.;
- construirea/ dotarea cu echipamente a infrastructurii întreprinderilor de economie socială
- crearea/ reabilitarea/ modernizarea spațiilor publice urbane - străzi nemodernizate, inclusiv reabilitarea/ modernizarea utilităților publice, zone verzi neamenajate, terenuri abandonate, zone pietonale și comerciale, etc.;

GAL-ul va include între criteriile de selecție a proiectelor (din etapa III) un criteriu conform căruia acordă puncte suplimentare organizațiilor care prin aplicație preiau responsabilitatea sustenabilității, din fonduri proprii, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni după încheierea perioadei de finanțare prin DLRC.

6.2 Măsuri prioritare

În urma unor consultări repetate cu APL -ul, cu reprezentanții ZUM-urilor și cu specialiști în domeniul social am stabilit măsurile prioritare ale SDL.

6.2.1 Prioritizarea măsurilor

Măsurile necesare de întreprins au fost identificate și dezbătute în întâlnirile publice cu locuitorii celor patru ZUM-uri și Zone Distincte aferente în mai multe rânduri (procesele verbale, minuterile, listele de prezență – anexate). Am organizat și două întâlniri cu un focus grup format din reprezentanții instituțiilor, sectorul privat și ONG-uri. Am trecut pe lista prioritară doar pe cele considerate de toți reprezentanți ca prioritare.

	A	Z	S
Măsuri necesare pentru rezolvarea problemelor teritoriul SDL	P	U	P
Considerate cu prioritate mare pentru toți partenerii locali – APL, comunitatea marginalizată, sectorul privat și societatea civilă	L	M	& S C
1 Programe de solutionarea urgenta a clarificarii situatiei privind proprietatea terenurilor, cartiilor funciare, si rezolvarea contractelor de locuinte: abordarea acestei teme este pe plan primordial: consecintele vor fi pozitive pe termen lung. Astfel, cercul vicios de aici ar putea fi dezlegat: buletine de identitate cu adresa permanenta	■	■	■
2 Programe de reabilitare a blocurilor - refacerea acoperișului, reabilitarea scărilor, și pivnițelor	■	■	■
3 Construirea locuințelor sociale (cu chirie sociala taxa modesta, pe criterii pe venituri, nr. de membrii de familie, situatia sociala, etc.)	■	■	■
4 Modificarea acoperișului în locuințe mansarde.	■	■	■
5 . Realizarea și îmbunătățirea infrastructurii apă-canal, canalizare și dezvoltarea infrastructurii de electricitate	■	■	■
6 Construirea unui drum cel puțin pietruit până la zona Szenakert	■	■	■
7 Asigurarea urgentă a apei prin curățirea izvoarelor și realizarea unei hidrant comunitar.	■	■	■
8 Realizarea și îmbunătățirea infrastructurii apă-canal, canalizare și dezvoltarea infrastructurii de electricitate	■	■	■
9 Reabilitarea trotuarelor.	■	■	■
10 Dezvoltarea iluminatului public	■	■	■
11 Program de ecologizare/ salubritate/ igienizare a zonei cu participarea comunității	■	■	■
12 Program de consiliere și un regulament de ordine interioară cu recompense și sancțiuni pentru locatarii blocurilor	■	■	■
13 Program de educare a locatarilor în vederea păstrării curățeniei în zonă	■	■	■
14 Crearea unui Centru Comunitar Integrat (CCI) la care să fie asigurat accesul tuturor rezidenților și în cadrul căruia să fie furnizate	■	■	■

următoarele servicii:

15	o Servicii socio-medicale	■	■	■
16	o Servicii educaționale pentru adulți	■	■	■
17	o Servicii personalizate de ocupare	■	■	■
18	o Acces la dușuri și la mașini de spălat	■	■	■
19	o Servicii educaționale pentru copii, elevi și tineri	■	■	■
20	o punct Acces Public la Informații (PAPI) sau Birou de Consiliere pentru Cetățeni (BCC)	■	■	■
21	o activități cultural-artistice	■	■	■
22	Pregătirea cadrelor didactice pentru lucrul cu copiii din zonă	■	■	■
23	Crearea unei Intreprinderi/Cooperative sociale	■	■	■
24	Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale în vederea creării de noi locuri de muncă	■	■	■
25	Programul a Doua șansă pentru cei care nu au terminat clasele generale obligatoriu	■	■	■
26	Școală după școală pentru elevi.	■	■	■
27	Programe pentru întărirea colaborării dintre părinți-elevi-pedagogi	■	■	■
28	Activități culturale, sportive în colaborare cu populația majoritară	■	■	■
29	Campanii pentru combaterea prejudecăților, discriminării și segregării	■	■	■
30	Asigurarea transportului gratuit pentru elevii claselor V– VIII la școală.	■	■	■
31	Acțiuni ale poliției locale pentru securizarea zonei și pentru asigurarea orelor de liniște.	■	■	■
32	Programe comunitare cu implicarea cetățenilor	■	■	■
33	Amenajarea unor zone verzi, parc amenajat.	■	■	■
34	Crearea de locuri de joacă pentru copii.	■	■	■
35	Realizarea unor spații pentru activități sportive	■	■	■
36	Realizarea unor parteneriate cu rezezanții mass-media pentru a contribui la îmbunătățirea imaginii publice a Zonei.	■	■	■
37	Înființarea unei asociații de pentru locuințe sustenabile in forme de proiect (Ex. Mun. Cluj-N.) cu participarea ZUM-urilor 1-2-3 și 4 .	■	■	■

Lista finală de măsuri prioritare pentru dezvoltarea teritoriului SDL și integrarea ZUM

Obiectiv general

Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, îmbunătățirea calității vieții, creșterea economică și combaterea segregării în ZUM-urile din Municipiul Odorheiu Secuiesc

O	Asigurarea contextului legal pentru obținerea actelor de identitate permanente a membrilor comunității din ZUM-uri.	Termeni realizare	Responsabili
1	Crearea condițiilor legale de locuire	2019	GAL și APL
O	Dezvoltarea/crearea/îmbunătățirea condițiilor de trai		

5 2	civilizate prin acces la servicii, locuire și prin consruire/modernizarea utilităților / infrastructurii, spațiilor publice,		
2	Program de ecologizare/ salubritate/ igienizare a zonei cu participarea comunității	2019	GAL și APL
3	Crearea/reabilitarea infrastructurii în teritoriul ZUM	2023	GAL și APL
0 5 3	Sprijinirea accesului la piața muncii, dezvoltarea comunității prin educație și combaterea segregării		
4	Îmbunătățirea calității vieții comunității marginalizate	2022	GAL și APL
5	Îmbunătățirea condițiilor de locuire	2023	GAL și APL
6	Creșterea posibilităților de ocupare, dezvoltarea abilităților	2020	GAL și APL
7	Asigurarea nivelului de educație și școlarizare	2022	GAL și APL

6.2.2 Abordarea integrată

Tabel 6. Distribuția măsurilor pe zonele distincte din teritoriul SDL

		Teritoriul	Z	Z	Z	Z	Z
Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL		SDL	U	U	U	U	o
(sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)			M	M	M	M	n
			1	2	3	4	e
							f
1	Crearea condițiilor legale de locuire.	■	■	■	■	■	■
2	Program de ecologizare/ salubritate/ igienizare a zonei cu participarea comunității	■	■	■	■	■	■
3	Crearea/reabilitarea infrastructurii în teritoriul ZUM	■	■	■	■	■	■
4	Îmbunătățirea calității vieții comunității marginalizate	■	■	■	■	■	■
5	Îmbunătățirea condițiilor de locuire	■	■	■	■	■	■
6	Creșterea posibilităților de ocupare, dezvoltarea abilităților	■	■	■	■	■	■
7	Asigurarea nivelului de educație și școlarizare	■	■	■	■	■	■

Tabel 7. Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții

	■ Tangibile (Hard)			■ Intangibile (Soft)		
	Infrast ructur ă	Mobili tate urban ă	Loc uir e	O c u p a r e	E d u c ă ț i e	Săn ă t ă t e & soci al
Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL (sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)						
1	Crearea condițiilor legale de locuire.	■		■		■
2	Program de ecologizare/ salubritate/ igienizare a zonei cu participarea comunității	■		■		■
3	Crearea/construirea/reabilitarea infrastructurii în teritoriul ZUM	■		■		
4	Îmbunătățirea calității vieții comunității marginalizate	■	■	■	■	■
5	Îmbunătățirea condițiilor de locuire	■		■	■	■
6	Creșterea posibilităților de ocupare, dezvoltarea abilităților	■			■	■
7	Asigurarea nivelului de educație și școlarizare	■	■		■	■

OS1	Asigurarea contextului legal pentru obținerea actelor de identitate permanente a membrilor comunității din ZUM-uri.	POCU	POR
1	Crearea condițiilor legale de locuire		
OS2	Dezvoltarea/crearea/îmbunătățirea condițiilor de trai civilizate prin acces la servicii, locuire și prin construire/modernizarea utilităților / infrastructurii, spațiilor publice,		
2	Program de ecologizare/ salubritate/ igienizare a zonei cu participarea comunității		
3	Crearea/reabilitarea infrastructurii în teritoriul ZUM		
OS3	Sprijinirea accesului la piața muncii, dezvoltarea comunității prin educație și combaterea segregării		

4	Îmbunătățirea calității vieții comunității marginalizate		
5	Îmbunătățirea condițiilor de locuire		
6	Creșterea posibilităților de ocupare, dezvoltarea abilităților		
7	Asigurarea nivelului de educație și școlarizare		

6.3 Lista indicativă de intervenții

Lista indicativă de intervenții planificat în conformitate cu Obiectul general; Obiectivele specifice; Măsuri prioritizate și Pachete de proiecte titlu pentru intervenții:
Planul de activități

OS1	Asigurarea contextului legal pentru obținerea actelor de identitate permanente a membrilor comunității din ZUM-uri.	POCU soft	POR hard
1	Crearea condițiilor legale de locuire		
	1. Clarificarea situațiilor de proprietăți în ZUM-uri		
	2. Înființarea serviciilor de asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de stare civilă.		
OS	Dezvoltarea/crearea/îmbunătățirea condițiilor de trai civilizate prin acces la servicii, locuire și prin consruire/modernizarea utilităților / infrastructurii, spațiilor publice,		
2	Program de ecologizare/ salubritate/ igienizare a zonei cu participarea comunității		
	1. Activități de educare, informare, conștientizare, campanii.		
	2. Înființarea punctelor de colectare selectivă a deșeurilor		
3	Crearea/reabilitarea infrastructurii în teritoriul ZUM		
	1. Construirea/reabilitarea/Modernizare străzilor și a trotuarelor		
	2. Extindere rețea de utilități (ex: iluminat public, canalizare, apă, etc)		
	3. Asigurarea apei potabile cu fântâni publice		
	4. Amenajare spații verzi/parcuri/recreere/agrement		
	5. Campanii de implicare comunitară		

OS. 3	Sprijinirea accesului la piața muncii, dezvoltarea comunității prin educație și combaterea segregării		
4	Îmbunătățirea calității vieții comunității marginalizate		
	1. Construirea unui centru comunitar integrat pentru servicii socio-medicale, culturale, educaționale și de întărire a relațiilor intracomunitare		
	2. Dezvoltarea și extinderea funcțiilor clădirilor de folosință publică pentru asigurarea de servicii comunitare		
	3. Dezvoltare de servicii sociomedicale , transport bolnavi și bătrâni la spitale/medici		
	4. Campanii de informare și constientizare în domenii prioritare (sanitar, legislativ, dezvoltare personală, protecția mediului, antreprenoriat, familie, combaterea discriminării, segregării, egalitate de șanse etc.)		
	5 Sprijinirea implicării comunitare și a voluntariatului		
	6. Înființarea, dezvoltarea și furnizarea de servicii socio-medicale, culturale, educaționale și de întărire a relațiilor comunitare/intracomunitare		
	7. Elaborarea Strategiei/Planului local de combaterea desegregării, cu implicarea actorilor locali în pregătirea desegregării și în procesul de desegregare		
5	Îmbunătățirea condițiilor de locuire		
	1. realizare a locuințelor sociale		
	2. construirea toaletelor ecologice		
	Reabilitarea blocurilor, acoperiselor, pivnitelor – cu		
	3. ajutorul municipalitatii (materiale de constructii, organizare) și a locatarilor (munca fizica)		
	4. Campanii de educare, conștientizare, implicare		
6	Creșterea posibilităților de ocupare, dezvoltarea abilităților		
	1. educare și consiliere personalizată		
	2. dezvoltarea economiei sociale		
	3. dezvoltarea antreprenoriatelor Start up		
	4. Înființarea cadrului fizic al economiei sociale		
	5. Înființarea cantinei sociale demonstrativă		

7	Asigurarea nivelului de educație și școlarizare		
	1. șansa a doua		
	2. scoala după școală		
	3. servicii educaționale extrașcolare		
	4. Burse sociale		

7. Monitorizare și evaluare

7.1 Monitorizarea și evaluarea continuă

- Comitetul Director al GAL-ului va urmări implementarea SDL-ului în ședințele lunare. Va deschide un Registru pentru monitorizare. Va elabora un Plan anual-, trimestrial și lunar de monitorizare.
- Legătura permanentă între comunitatea din ZUM-uri și din Zonele distincte va ține facilitatorul care informează reciproc atât comunitatea cât și GAL-ul despre evenimente și despre starea comunității.
- GAL-ul urmărește realizarea Planurilor de activitate prin rapoarte interne lunare și informează comunitatea prin facilitatorul și prin întâlnirile comunitare lunare.
- Lunar se verifică realizarea indicatorilor planificați, atât din punctul de al indicatorilor de obiective tehnice cât și din punct de vedere financiar.
- Cel puțin trimestrial se va elabora un Raport intermediar de progres .
- Pentru asigurarea implementării eficiente a SDL-ului este indicat ca să fie un responsabil pentru monitorizare și evaluare.
- Sarcinile principale ale responsabilului :
 - strânsă colaborare cu organizațiile, instituțiile, partenerii implicați,
 - prelucrarea feedback-urilor proveniți din comunitate și formularea propunerilor conform necesităților;
 - crearea și administrarea sistemului de informare, cercetare, cu suport decizional ajutând realizarea strategiei;
 - crearea și administrarea sistemului de supraveghere permanentă, definirea criteriilor de supraveghere;
 - pregătirea coordonată a deciziilor Comitetului de Directori al GAL referitoare la realizarea proiectelor, programelor;
 - urmărirea realizării proiectelor;
 - urmărirea indicatorilor de rezultate
 - urmărirea indicatorilor de obiective
 - urmărirea indicatorilor de eficiență
 - identificarea posibilităților de colaborare în proiecte;
 - crearea de parteneriate;
 - organizarea, coordonarea sarcinilor operative de comunicare, marketing legate de SDL
 - informarea, raportarea regulată către conducerea municipiului, autoritatea locală și opinia

publică la nivelul municipiului.

- Coordonează și asigură monitorizarea cu participarea comunității
- LA SFÂRȘITUL FINANȚĂRII DLRC SE REPETĂ ELABORAREA STUDIULUI DE REFERINȚĂ

Caseta 4. Indicatori POCU și POR

Program	PO Regional	PO Capital Uman	
		Indicator	Ținta minimă obligatorie
Indicatori de realizare	<p>Persoane care trăiesc în zone urbane unde s-au implementat strategii integrate de dezvoltare locală (1546) 11806 locuitori - Clădiri publice construite : Centru Comuntar Integrat min. 200 mp Atelier pentru întreprinderea socială min 200 mp Clădiri publice renovate în zonele urbane(CO39) – min. 350 mp Spații deschise create sau reabilitate în zonele urbane(CO38) - min. 2200 mp drumuri noi construite - min 1,2 km străzi asfaltate renovate - 500 m trotuare create/reabilitate - 2 km extinderea rețelei de apă și canalizare – 1200 m extinderea rețelei electrice – 1200 m construirea/crearea/reabilitare a locuințe sociale – min 30 apartemte/locuințe</p>	<p>Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care beneficiază de servicii integrate din care: 400 Roma</p>	<p>Regiuni mai puțin dezvoltate – 600 persoane</p> <p><i>* Este obligatoriu ca minimum 50% din grupul țintă aferent acestui indicator să beneficieze de măsuri de ocupare</i></p>
		<p>Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: Servicii medicale Servicii sociale Servicii socio-medicale Țintă: 450 persoane din care 375 Roma</p>	
	<p>Populația aflată în risc de sărăcie și excluziune socială din zonele marginalizate urbane (1545) – se</p>	<p>Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială</p>	<p>300 persoane</p>

Indicatori de rezultat	<p>va avea în vedere scăderea numărului acestei populații</p> <p>Nota: Acest indicator nu face obiectul monitorizării și raportării beneficiarului, fiind în responsabilitatea AMPOR.</p> <p>Din 600 persoane GT</p>	care dobândesc o calificare, la încetarea calității de participant, din care: 200 Roma	
		Persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant, din care: 100 Roma	25% din numărul persoanelor care beneficiază de măsuri de ocupare Ținta: 160 persoane
		Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială funcționale, din care: Servicii medicale Servicii sociale Servicii socio-medicale din care 375 Roma	70% din ținta indicatorului de realizare Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care beneficiază de sprijin Ținta: 450 persoane

7.2. Evaluarea de impact

Se vor prezenta indicatorii de rezultat (*outcome*) folosiți pentru măsurarea atingerii obiectivelor SDL. De asemenea, se va indica modalitatea de măsurare a acestor indicatori (spre exemplu, repetarea Studiului de referință la sfârșitul finanțării DLRC). Indicatorii vor fi prezentați sub formă tabelară după modelul din Tabelul 8.

Tabel 8. Indicatori de rezultat (*outcome*) proprii SDL

	UM	Nivel de bază	An de bază	Țintă 2023
Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în rândul rezidenților din zona urbană	persoane	600	2017	200

marginalizată					
Clarificarea situației proprietăților asupra locuințelor problemă	Locuințe/apartamente	151	2017	100.00%	
Asigurarea obținerii Cărți de identitate definitivă	Persoane	411	2017	370	
Creșterea capitalului uman al comunității			2017		
Creșterea ratei de participare la învățământ a copiilor din ZUM-uri	%	72.00 %	2017	95,00%	
Scăderea ratei abandonului școlar și a ratei de părăsire timpurie a școlii în rândul copiilor și tinerilor din ZUM	%	35,13 %	2017	17.00%	
Creșterea nivelului de calificare, al deprinderilor și abilităților relevante pentru intrarea pe piața muncii ale adulților din ZUM	%	9,76 %	2017	47,6 %	
Creșterea numărului de copii care beneficiază de servicii specializate și de beneficii sociale	%	20.00 %	2017	55.00%	
Scăderea numărului de copii aflați în situații de vulnerabilitate	%	65.00 %	2017	25 %	
Creșterea satisfacției rezidenților cu condițiile de trai și serviciile de care dispun în zonă (comunitare, medicale, educaționale, sociale)	%	25.00 %	2017	85.00%	
Creșterea nivelului de informare a populației și folosirea tehnicii moderne pentru obținerea de beneficii în diverse sfere ale vieții	%	35.00 %	2017	75.00%	
Creșterea capitalului material/economic al comunității			2017		
Creșterea ocupării în sectorul formal în rândul persoanelor din ZUM, din care :	%	16.00 %	2017	38.00%	
femei:		42 %		45 %	
tineri:		20%		35%	
romi:		16 %		80%	
Creșterea participării la scheme speciale de servicii active de ocupare individualizate – teritoriul SDL - din care:	%	5 %	2017	55.00%	
femei:		15%		40 %	
tineri:		15 %		40 %	
romi:		3 %		85 %	
Creșterea accesului la drumuri pavate/ asfaltate - ZUM nr 3:	%	0.00%	2017	100.00%	
Creșterea accesului la drumuri pavate/ asfaltate - ZUM nr 1,2:		70.00 %		95.00%	
Creșterea accesului la infrastructură apă-canal – ZUM 3	%	0.00%	2017	95.00%	
Creșterea accesului la infrastructură apă-canal ZUM 1;2;4 ;		60.00 %		85.00%	

Creșterea accesului la infrastructură electrică ZUM-uri		70.00		99.0
		%		0%
Creșterea satisfacției rezidenților cu accesul la infrastructură și curățenia zonei	%	30 %	2017	90.0 0%
Creșterea numărului de locuitori ai zonei care au acte de proprietate asupra locuinței/ adăpostului în ZUM-uri	%	10.00	2017	20.0 0%
Îmbunătățirea condițiilor de locuire – ZUM-uri	%	20.00	2017	70.0 0%
Creșterea satisfacției cu nivelul de securitate din zonă	%	70.00	2017	90.0 0%
Creșterea satisfacției privind relațiile în cadrul comunității și a nivelului de încredere în alte persoane, în ceilalți membri ai comunității, precum și în instituții	%	65.00	2017	85.0 0%
Creșterea participării rezidenților la activități pentru atingerea unor obiective comune	%	10.00	2017	55.0 0%
Creșterea capitalului simbolic al comunității				
Recunoașterea hărții zonei și includerea zonei în procesul de planificare urbană – ZUM 3 - (Recoltei)Szenakert	nr	0 %	2017	100. 00%
Creșterea satisfacției locuitorilor municipiului, rezidenți în cartiere cu vedere directă la ZUM cu aspectul general al zonei	%	40.00	2017	90.0 0%
Îmbunătățirea imaginii zonei la nivelul locuitorilor municipiului	%	30.00	2017	65.0 0%

8. Planul financiar

Pe baza Studiului de referință și a altor analize efectuate în cadrul elaborării documentului de Strategia de Incluziune Socială al Municipiului Odorheiu Secuiesc și pe baza indicatorilor folosite în cadrul programului POCU pentru implementarea strategiei susnumită vom cheltui în total 4.396.500,00 euro.

Defalcarea cheltuielilor arată astfel:

- din POR pentru implementare partea HARD al strategiei vom cheltui 2.171.500,00 euro, sumă care este distribuit între cele 11 intervenții programate. Am planificat și o intervenție cu o valoare de 100.000,00 euro de tip HARD care va fi finanțat din alte fonduri, adică din fonduri locale, fonduri din bugetul de stat, din fonduri proprii ale locuitorilor și din alte fonduri (Elvețian, Norvegian) .
- din POCU pentru implementarea partea SOFT al strategiei vom cheltui 1.500.000,00 euro sumă care este distribuit între 17 intervenții programate. Tot din partea POCU al strategiei vom cheltui bani și pentru **funcționare și gestionarea implementării SDL și animarea comunității** în valoare de 625.000,00 euro sumă care este împărțită astfel:
 - Cheltuieli personale, 300.000,00 de euro care înseamnă în jur de 1.388,00 euro

- persoană/luna valoarea totală cheltuită
- Cheltuieli pentru servicii de consultanță tehnică și financiară, expertiză legată de implementarea SDL, audit și cenzorat, 50.000,00 euro
 - Activități de monitorizare, promovare, evaluare, 50.000,00 euro
 - Cheltuieli pentru instruirea și dezvoltarea de competențe privind implementarea SDL 25.000,00 euro
 - Cheltuieli logistice, funcționarea biroului (telefon, hârtie, echipamente birotice, etc) 50.000,00 euro
 - Cheltuieli, schimb de experiență pentru membri Asociației și personalul de implementare 50.000,00 euro
 - Evenimente comunitare organizate de GAL în ZUM-uri 120.000,00 euro
 - Cheltuielile care sunt legate de Funcționarea și gestionarea implementării SDL și animarea comunității înseamnă un procent de 14,54% ce înseamnă mai puțin de 15% ce permintă documentul "Model Cadru Strategiei de Dezvoltare Locală"

În cadrul SDL atingerea Obiectivului general - **Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excludere socială, îmbunătățirea calității vieții, creșterea economică și combaterea segregării în ZUM-urile din Municipiul Odorheiu Secuiesc**

am planificat 3 Obiective specifice și între ei am împărțit valoarea totală în felul următor. La: - **Obiectivul specific 1** - Asigurarea contextului legal pentru obținerea actelor de identitate permanente a membrilor comunității din ZUM-uri – 60.000,00 euro pe 2 intervenți. Cele două intervenții sunt planificate pe POCU.

- **Obiectivul specific 2** - Dezvoltarea/crearea/îmbunătățirea condițiilor de trai civilizate prin acces la servicii, locuire și prin construire/modernizarea utilităților / infrastructurii, spațiilor publice – 1.066.000,00 euro pe 7 intervenții din care două intervenții sunt planificate pe POCU și cinci intervenții sunt planificate pe POR

- **Obiectivul specific 3** - Sprijinirea accesului la piața muncii, dezvoltarea comunității prin educație și combaterea segregării – 2.600.900,00 euro pe 19 intervenții din care 6 intervenții sunt planificate pe POR și 13 intervenții sunt planificate pe POCU.

Partea POR din bugetul total înseamnă un procent de 50,54% și partea de POCU înseamnă un procent de 49,45%.

Cu implementarea strategiei vom îmbunătăți calitatea vieții în mod direct a GT în jur de 600 oameni și în mod indirect contribuim la îmbunătățirea calității vieții pentru aproximativ 11600 de oameni care înseamnă o treime din populația totală al minicipiului Odorheiu Secuiesc.

9. Lista de anexe ale SDL

ANEXA 1:	Planul cu delimitarea teritoriului vizat de SDL, pe modelul PUG, și fotografii relevante din zonele/comunitățile marginalizate vizate
ANEXA 2	Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă
ANEXA 3:	Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în Studiul de referință
ANEXA 4:	Baza de microdate primare rezultată din Studiul de referință, în format .XLSX (Excel)
ANEXA 5:	Decizia GAL privind declararea zonei/lor urbane marginalizate vizată/ vizate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate)
ANEXA 6:	Minimul de date privind accesul populației din teritoriul GAL la servicii publice și infrastructură socială, în conformitate cu Tabelul 2
ANEXA 7:	Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005 cu modificările și completările ulterioare.
ANEXA 8:	Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături)
ANEXA 9:	Componența Comitetului Director, în conformitate cu Tabelul 4
ANEXA 10:	Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului: (a) - (k)
ANEXA 11:	Dovada obținerii numărului de înregistrare în registrul electronic de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal de la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, care atestă calitatea de operator de date cu caracter personal, pentru domeniul specific (http://www.dataprotection.ro/).
ANEXA 12:	Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL/DLRC, în conformitate cu Documentul suport C aferent Modelului Cadru de SDL (<i>pentru GAL-urile beneficiare de sprijin pregătitor</i>). În cazul GAL-urilor care nu au beneficiat de sprijin pregătitor, această anexă va conține dovada privind competențele personalului administrativ GAL (manager, asistent administrativ și, eventual, facilitator/facilitatori) în domeniile vizate de SDL/DLRC, inclusiv în managementul de proiect.
ANEXA 13:	Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL
ANEXA 14:	Documente suport privind conținutul și participarea la ședințele obligatorii ale Comitetului Director GAL în care au fost abordate cele 5 teme obligatorii
ANEXA 15:	Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG
ANEXA	Documente suport privind conținutul (minutele întâlnirilor) și participarea la cele

- 16: întrunirile publice organizate în zona/ele marginalizate adresate
- ANEXA 17: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu
- ANEXA 18: Distribuția măsurilor de intervenție pe zonele din teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 6
- ANEXA 19: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, în conformitate cu Tabelul 7
- ANEXA 20: Matrice de corespondență privind complementaritatea intervențiilor propuse în cadrul listei indicative de intervenții cu finanțare din POR, POCU, alte surse
- ANEXA 21: Fișele intervențiilor din lista indicativă
- ANEXA 22: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii POCU și POR
- ANEXA 23: Bugetul SDL
- ANEXA 24: Hotărârea GAL de asumare a SDL